

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

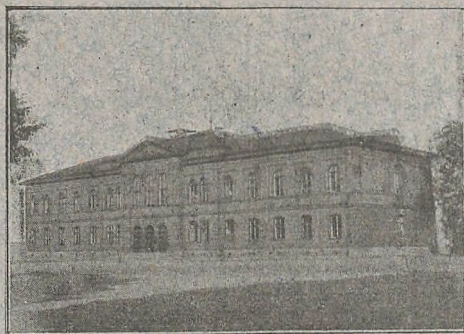
REDOGÖRELSE

FÖR

HÖGRE ALLMÄNNA LÄROVERKET

VÄNERSBORG

LÄSÅRET 1907—1908.

REDOGÖRELSE

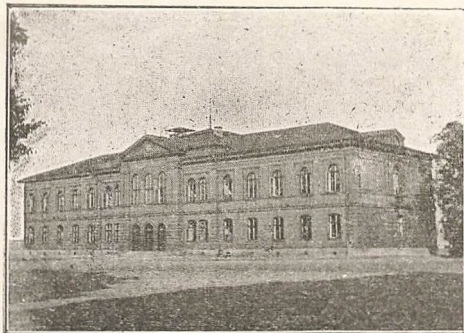
FÖR

HÖGRE ALLMÄNNA LÄROVERKET

I

VÄNERSBORG

LÄSÅRET 1907—1908.

VÄNERSBORG
LÄNSTIDNINGENS BOKTRYCKERI
1908.

Läroverket har, sedan sista redogörelsen utgavs, erhållit ny inspektor, i det att enligt meddelande från domkapitlets i Skara expedition den 19 augusti 1907 "H. H. Eforus entledigat Kyrkoherden m. m. *C. T. Hellgren* på egen begäran från inspektoratet vid Vänersborgs allmänna läroverk från och med instundande läsårs början samt till inspektor vid läroverket från nämnda tid förordnat Landshövdingen m. m. *K. S. Husberg*".

Inspektion vid läroverket förrättades den 15 och 16 oktober 1907 av Överdirektören m. m. fil. dr *C. F. E. Carlson*.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar lördagen den 24 augusti och med upprop av samtliga lärjungar onsdagen den 28 augusti samt avslutades den 20 december. Undervisningen tog sin början den 29 augusti kl. 8 f. m. och slutade den 18 december kl. 10,35 f. m.

Vårterminen började måndagen den 13 januari, och dess avslutning är utsatt till torsdagen den 11 juni. Upprop ägde rum tisdagen den 14 januari; undervisningen tog sin början onsdagen den 15 januari kl. 8 f. m. och är ämnad att fortgå till torsdagen den 4 juni kl. 3,30 e. m.

Ledighet från undervisningen har lämnats för hela läroverket under höstterminen den 21 och 22 oktober. Under vårterminen har ledighet lämnats middagstimmarna den 29 januari (skridskolov), den 26 februari (Roskildefest) och den 1 maj samt hela dagarna den 28 och 29 februari.

För övrigt hava klasserna 4, 5, 6, 7:1 och 7:2 samt ring I åtnjutit den ledighet, som i läroverksstadgans § 19 mom. 2 är föreskriven, vilken ledighet blivit använd på sätt, där finnes stadgat.

2. Till gemensam morgonbön, som förrättats under ledning av omväxlande lektorn och adjunkten i kristendom och i närvaro av rektor, hava lärjungarna samlats kl. 7,45 f. m. Den första söndagen varje månad har en förkortad högmässogudstjänst hållits på läroverket. Övriga sön- och helgdagar har en femtedel av läroverkets lärjungar i tur och ordning bevistat högmässogudstjänsten i stadens kyrka.

Undervisningstimmarna i såväl läro- som övningsämnena hava varit förlagda till kl. 8–10,35 och 12–3,30. Någon undervisning i läroämne har icke förekommit efter kl. 2,35 annat än två timmar (frivillig) franska i sjätte klassen. Den enda undervisning, som förekommit efter middagsmåltiden, har varit (frivillig) instrumentalmusik tisd. och fred. kl. 5,30–7 e. m.

3. Antalet lärotimmar i veckan för läsåmnena under höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7	
Avdelningar och linjer	Närvarande lär- jungar under höstterminen	T i m m a r				S u m m a	A n m ä r k n i n g a r
		Skilda	Gemensamma för		Lärj. från av- deln. å olika linjer		
			Lärj. från av- deln. å samma linje	Lärj. från av- deln. å olika linjer			
1	15	24	—	—	24		
2	25	26	—	—	26		
3	18	27	—	—	27		
4	17	28	—	—	28		
5	28	30*)	—	—	30	*) Därav frivillig franska 2 t.	
6	17	30*)	—	—	30	*) Därav frivillig franska 2 t.	
R. I	12	11*)	—	17	28	*) 1 t. eng., 7 t. matem., 1 t. fysik, 2 t. kemi.	
L. I	2	11*)	—	(17)	11	*) 6 t. latin, 5 t. matem.	
R. II	16	10*)	—	19	29	*) 1 t. eng., 6 t. matem., 1 t. fysik, 2 t. kemi	
L. II	10	10*)	—	(19)	10	*) 6 t. latin, 4 t. matem.	
R. 7:1	15	29	—	—	29		
L. 7:1 B	8	6*)	24	—	30	*) 2 t. eng., 1 t. franska, 2 t. matem., 1 t. biologi.	
L. 7:1 A	2	7*)	1**) + (24)	—	8	*) 6 t. grek., 1 t. friv. eng. **) 1 t. tyska med L. 7:2 A.	
R. 7:2	12	18	—	11*)	29	*) 2 t. krist., 2 t. mod., 1 t. tyska, 3 t. franska, 1 t. filos. med L. 7:2, 1 t. franska, 1 t. biologi med L. 7:2 B.	
L. 7:2 B	5	4*)	15	(11)	19	*) 2 t. eng., 2 t. matem.	
L. 7:2 A	4	7*)	(1**) + (15)	(9)	7	*) 6 t. grek., 1 t. friv. eng. **) 1 t. tyska med L. 7:1 A	
Summa	206	278	40	47	365		

4 a. Läro- och läseböcker.

*) Utmärker sådana böcker, som antingen tillhandahållas av läroverket eller, utan att vara direkt påbudna, av lärjungarna i allmänhet användas.

Kristendom.

	Klass o. ring		Klass o. ring
Svenska bibeln	1—7	<i>Herner</i> , Israels historia	4
Katekesen, Östrands ed.	1—5	<i>Hildebrand</i> , Kyrkohistoria	6
<i>Norlén och Lundgren</i> , Biblisk historia. 1—3, 5		<i>Lövgren</i> , Kyrkohistoria	I, II, 7
<i>H. Anderson</i> , Den kristna tros- o. sedeläran 1, 2		<i>Ullman</i> , Religionslära	II, 7

Modersmålet.

<i>Kabner och Victorin</i> , Rättskrivningslära	1—5	<i>Runeberg</i> , Julkvällen	4
<i>Beckman</i> , Språklära	3—5	<i>Selma Lagerlöf</i> , Valda berättelser (skoluppl.)	5
<i>Rebbe och Fischer</i> , Exempelsaml.	2—4	<i>Tegnér</i> , Fritjofs saga	5
<i>Warburg</i> , Litteraturhistoria	I, II, 7	<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder	5
<i>Selma Lagerlöf</i> , Nils Holgersons resa	1, 2	<i>Tidner</i> , Övningar i uppsatsskrivning	6
<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner	2, 3	<i>Lindvall</i> , Svensk läsebok	6
<i>Hedda Anderson</i> , Från bokhyllan, V	3	<i>Selma Lagerlöf</i> , En herrgårdssägen	I
<i>Cederschiöld</i> , Svensk läsebok	4	<i>V. Rydberg</i> , Vapensmeden	I

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Hildebrand</i> , Läsebok i sv. litteratur	I, II, 7	* <i>Sprinchorn</i> , Handbok i sv. vitterhet	I
<i>Laurin</i> , Dansk och norsk läsning	II, 7:1	* <i>Lundell och Noreen</i> , Svensk vitterhet 6, I, II, 7	

Latin

<i>Tessing</i> , Skolgrammatik	I, II	<i>Lindroth</i> , Romerska antikviteter	7
<i>Törnebladh och Lindroth</i> , Grammatik	7	<i>Bergstedt</i> , Mytologi	7
<i>Törnebladh</i> , Elementarbok	I	* <i>Schlyter</i> , Monumenta antiquitatis	7
<i>Cæsar</i> , De bello gallico, ed. Häggström- Boëthius, 1:sta o. 2:dra böck.	I, II	* <i>Lundgren</i> , Uppgifter till öfversättn. från latin till svenska	7
<i>Livius</i> , 21:sta bok, ed. Frigell	7	* <i>Sjöstrand</i> , D:o d:o	7
" 23:dje och 24:de böck., ed. Bagge	7	<i>Cavallin</i> , Latinskt lexikon.	
<i>Ovidius</i> , ed. Risberg	II	" Latinskt skollexikon.	
<i>Virgilius</i> , Aeneis, ed. Risberg	7	" Svensk-latinsk ordbok.	
<i>Cicero</i> , Orationes in Catil., ed. Klingberg	7	<i>Salenius</i> , Latinsk-svensk ordbok.	
<i>Horatius</i> , ed. Österberg	7:2		

Grekiska.

<i>Löfstedt-Sillén</i> , Grammatik	7	* <i>Schneider</i> , Schüler-Kommentar zu Platons Apologia	7:2
<i>Xenofon</i> , Anabasis, ed. Dalsjö	7	* <i>Autenrieth</i> , Wörterbuch zu den Homerischen Gedichten	7
<i>Homeros</i> , Homers Odysseé, ed. Faesi-Kaegi, Berl. 1901	7		
<i>Homeros</i> , Homeri Iliadis carmina, ed. A. Rzach	7		
<i>Platon</i> , Apologie des Socrates und Kriton nebst den Schlusskapiteln des Phaidon, ed. A. Th. Christ, Wien 1905	7		

Tyska

<i>Calwagen</i> , Elementar- och läsebok	1-3	<i>Heine</i> , Die Harzreise, ed Rebbe	7:1
<i>Hjorth</i> , Grammatik	1-6, I, II	<i>Calwagen</i> , Tysk läsebok för skolans mel- lersta och högre klasser	7:2
<i>Löfgren</i> , Grammatik	7:A	<i>Schough</i> , Tyska ord och samtal	7:A
<i>Rodhe och Kröger</i> , Läsebok	4	<i>Hoppe</i> , Svensk-tysk ordbok, skoluppl. " Tysk-svensk d:o d:o	
<i>Voss-Svedelius</i> , Deutsches Lesebuch, 5, 6, I, II			
<i>Rodhe</i> , Tyska talövningar	5-7		
<i>Auerbach</i> , Läsebok i tysk handstil	6, I, II, 7		

Engelska.

<i>Mathesius</i> , Skolgrammatik 4, 5, 6, I, II, R. 7:1, L. 7:B, L. 7:A		<i>Rodhe</i> , Talövningar	5, 6, L. 7:B
<i>Elfstrand</i> , Elementarbok med övningar	4	<i>Stead</i> , Aesop's Fables	} 6, I
<i>Afzelius</i> , Elementarbok	5, L. 7:1 A	" Favourite Stories	
" Grammatik	R. 7	" Stories from "Sandford and Merton"	
<i>Calwagen</i> , Översättningsövningar 5, 6, I, II, R. 7, L. 7:B		" Story of Aladdin	

	Klass o. ring	Klass o. ring
<i>Massey</i> , In the Struggle of Life		<i>W. Collins</i> , The Woman in White I. Tauchnitz II
<i>Falk</i> , Ordlista till Massey	6, I, II, L. 7: B, L. 7: 2 A	<i>Jerome</i> , Three Men in a Boat, ed. Lindberg R. 7: 1
<i>Chas. Baker</i> , The ABC Guide to London		<i>Beasley</i> , Writing for Reading 6, 7: 2
<i>Sturzen-Becker</i> , Läsebok II	R. 7: 2	<i>Lindgren</i> , Engelsk-svensk ordbok, skoluppl.
<i>Conan Doyle</i> , Memoirs af Sherlock Holmes	L. 7: B	<i>Björkman</i> , Svensk-engelsk ordbok.
		<i>Wenström-Harlock</i> , Svensk-engelsk ordbok, skoluppl.

Franska.

<i>Ploetz</i> , Elementarbok, översättn. och bearb. av Pettersson o. Schulthess	5, 6, II	<i>Erckmann-Chatrion</i> , L'ami Fritz, ed. Gullberg 7: 1
<i>Widholm</i> , Språklära i sammandrag	7	<i>Gullberg</i> , Ordlista till l'Ami Fritz 7: 1
<i>Philp</i> , Inledande skrivövningar till franska språket	7	<i>Wijkander</i> , Recueil de Poésies Françaises 7: 1
<i>Gullberg-Edström</i> , Övers.-övningar	7	<i>Augé-Petit</i> , Histoire de France 7: 1
<i>Edström</i> , Urval bland översättningsuppgifter till franskan	7	<i>Fevillet</i> , Le roman d'un jeune homme pauvre, ed. Edström 7: 2
		<i>Schulthess</i> , Fransk-svensk ordbok.
		„ Svensk-fransk ordbok, skoluppl.

Historia.

<i>Grimberg</i> , Sveriges, Norges och Danmarks historia för realskolan, I, II, III	1, 2, 3	<i>Montelius och Hildebrand</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia	I
<i>Odhner</i> , Fäderneslandets historia, den mindre	4	<i>Boëthius</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna hist.	I
<i>Odhner-Westman</i> , Fäderneslandets historia för realskolan	5	<i>Hildebrand</i> , Stats- och samhällskunskap	7: 2
<i>Odhner</i> , Fäderneslandets historia, den större	I, II, 7	<i>Rydfors</i> , Historisk läsebok	1, 2
<i>Höjer</i> , Översikt av Sveriges nyaste historia	6	<i>Eslander</i> , Allm. hist. i berättelser	3—5
<i>Pallin-Boëthius</i> , Allmän historia för realskolan	3—6	* <i>Ekmark</i> , Läsebok till svenska historien	3—5
<i>Pullin-Boëthius</i> , Nyare tidens hist.	II, 7	* <i>Ekmark</i> , Läsebok till allm. hist.	6: 2, 7

Geografi.

<i>Carlson</i> , Skolgeografi, förra kursen	1—7	* <i>Fehr</i> , Geografisk läsebok	4
<i>Carlson och Fagerlund</i> , Skolgeografi, andra kursen	6, I, II		

Filosofisk propedeutik.

<i>Sjöberg och Klingberg</i> , Logik	7	<i>Carlson och Steffen</i> , Psykologi	7
--	---	--	---

Matematik.

<i>Möller, Larsson och Lundahl</i> , Lärobok i räkning för realskolan	1—6	<i>Eurenus</i> , Trigonometri	R. II, R. 7, L. 7: 2
<i>Möller</i> , Algebra	I, II, 7	<i>Josephson</i> , Rymdgeometri	R. 7
<i>Asperén</i> , Geometri	4—7	<i>Falk</i> , Analytisk geometri	R. 7
<i>Hagström</i> , Proportionslärans tillämpning på plangeometrien	I, II, 7	<i>Jonson</i> , Räknetabeller	6
<i>Tham</i> , Planimetri	R. I, R. II, 7	Logaritmtabeller av Lindman och Mebius	R. II, 7
		* <i>Hellgren</i> , Metoder för lösning av geom. probl.	R. 7
		*Problemsamlingar.	

Naturvetenskap.

a) Biologi.

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Boas-Haij</i> , Lärobok i djurrikets naturalhist.	1, 2, 7	<i>Areschough</i> , Läran om växterna	4, 5
<i>Lyttkens</i> , Läran om djuren	3-5	<i>Bohlin</i> , Växternas livsföreteelser	6
<i>Fischer</i> , Människokroppen och dess vård	6	<i>Forssell-Skärman</i> , Lärobok i botanik . . I, II, 7	
<i>Almqvist</i> , Lärobok i zoologi	II	<i>Krok och Almqvist</i> , Svensk flora I	3-5
<i>Lindman</i> , Botanikens första grunder	2, 3		

b) Fysik.

<i>Mebius</i> , Fysik	4, 5
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik	I, II, R. 7
„ Lärobok i fysik, förkortad upplaga	L. II, L. 7
<i>Sundberg</i> , Mekanik	R. 7:2
*Problemsamlingar i fysik	R. 7

c) Kemi och geologi.

<i>Johansson</i> , Lärobok i kemi för realskolan	5
<i>Wijkander och Holmström</i> , Läran om naturföreteelserna och världskropparna	6
<i>Kempe</i> , Lärobok i oorganisk kemi R. I, R. II, R. 7	
<i>Henning</i> , Lärobok i geologi för realskolan	5
<i>Törnebohm</i> , Grunddragen av Sveriges geologi R. 7:2	

4 b. Lärokurser.

Första klassen.

- Kristendom**, 3 t. Biblisk historia (1 t.): gamla testamentet. Den kristna tros- och sedeläran (1 t.): sid. 1-58. Bibelläsning (1 t.) i anslutning till bibliska historien och den kristna tros- och sedeläran samt dessutom 1:sta Moseboken. En översikt av kyrkoåret samt en kort framställning av den svenska kyrkans gudstjänstordning. Valda psalmverser. - *Wetterlundh*.
- Modersmålet**, 5 t. Läsning av Selma Lagerlöfs Nils Holgersons resa I; reproduktionsövningar, i regeln muntliga och någon gång skriftliga, övningar att urskilja den enkla satsens hufvud- delar, bestämning och huvudord, de viktigaste ordklasserna; rättstavningsövningar; övning i att berätta sagor. - *Jonsson*.
- Tyska**, 6 t. Första avdelningen i elementarboken; substantivens och adjektivens vanligaste böjnings- former, personliga, förenade possessiva, interrogativa och de vanligaste demonstrativa pro- nomen, indikativ av de temporala hjälpverben samt av de svaga verben i aktiv; övningar i särskiljande av satsdelar och ordklasser under jämförelse med modersmålet; talövningar och andra tillämpningsövningar. - *Jonsson*.
- Historia**, 2 t. Berättelser ur Nordens guda- och hjältesaga samt äldre historia med stöd av den antagna läseboken; fäderneslandets historia under forntiden och medeltiden intill år 1319. - *Wetterlundh*.
- Geografi**, 2 t. Världsdelar och världshav efter globen jämte upplysningar om jordens form och rörelse; övningar att förstå och använda kartan; Sveriges geografi utförligt, Norges geo- grafi och översikt av Skandinaviska halvöns, Östeuropas geografi påbörjad. - *Wetterlundh*.
- Matematik**, 4 t. De fyra räknesätten med hela tal; räkneövningar med decimalbråk; tillämpnings- uppgifter; huvudräkning. - *Wendblad*.
- Naturlära**, 2 t. Det allmännaste av läran om människokroppen; undersökning av några växter; exkursioner. - *Wendblad*.

Andra klassen.

- Kristendom**, 3 t. Biblisk historia (1 t.): nya testamentet. Den kristna tros- och sedeläran (1 t.): sid. 61 – 120. Bibelläsning (1 t.) i anslutning till bibliska historien och den kristna tros- och sedeläran och dessutom Marci evangelium. En översikt av kyrkoåret samt en kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning. Valda psalmverser. — *Wetterlundh*.
- Modersmålet**, 5 t. Läsning och förklaring av Nils Holgersons resa; muntliga och skriftliga reproduktionsövningar; framsägning av inlärd stycken i bunden form; fortsatt behandling av ordklasser, satsdelar och satser; rättstavnings- och interpunktionsövningar. — *Persson*.
- Tyska**, 6 t. Andra avdelningen i elementar- och läseboken; repetition av substantivens och adjektivens böjning, pronomens och verbens böjning; de vanligaste prepositioner och konjunktioner; muntliga och skriftliga tillämpningsövningar jämte övning i särskiljande av ordklasser och satsdelar; talövningar. — *Persson*.
- Historia**, 3 t. Fäderneslandets historia 1319 – 1611 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid; berättelser ur Greklands och Roms saga och historia. — *Persson*.
- Geografi**, 2 t. Öst- och Mellaneuropa efter läro- och läseboken. — *Persson*.
- Matematik**, 5 t. Läran om decimalbråk avslutad och repeterad; de fyra räkneregler i allmänna bråk med tillämpningsuppgifter; huvudräkning. — *Ekander*.
- Naturlära**, 2 t. Zoologi: däggdjuren med särskilt avseende fäst vid djurens yttre byggnad och levnadssätt. Botanik: blomväxternas yttre organ; exkursioner. — *Ekander*.

Tredje klassen.

- Kristendom**, 3 t. Biblisk historia (1 t.): repetition av gamla och nya testamentet. Katekes (1 t.): lagens slutord och trons artiklar. Bibelläsning (1 t.): valda delar av Moseböckerna jämte kap. 1 – 7 af Mathei evangelium. I sammanhang med bibliska historien och bibelläsningen en kort framställning af Palestinas geografi och det israelitiska folkets seder och bruk. En översikt av kyrkoåret samt en kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning. Valda psalmverser. — *Wetterlundh*.
- Modersmålet**, 6 t. Läsning av Hedda Andersons Från bokhyllan, femte delen, jämte övningar att återgiva innehållet; Fänrik Ståls sägner; framsägning av inlärd stycken i bunden form samt övning i att berätta sagor; formläran genomgången med stöd av Beckmans språklära; sats- och interpunktionslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar jämte smärre uppsatser på lärorummet. — *Ekander*.
- Tyska**, 6 t. Tredje avdelningen i elementar- och läseboken; formläran genomgången, av syntaxen det viktigaste av kasus- och infinitivläran; muntliga och skriftliga tillämpningsövningar, talövningar. — *Ewerth*.
- Historia**, 3 t. Fäderneslandets historia 1611 – 1718; allmänna historien: forntiden efter läroboken samt Estlanders läsebok. — *Ewerth*.
- Geografi**, 2 t. Sydeuropas samt Brittiska öarnas fysiska och politiska geografi samt översikt av Europa. — *Ekander*.
- Matematik**, 5 t. Aritmetik: läran om bråk avslutad och repeterad samt tillämpningsuppgifter; reguladetri och lättare uppgifter tillhörande procent- och ränteberäkning; huvudräkning. Praktiska förberedande mätningar och konstruktionsövningar. — *Ekander*.
- Naturlära**, 2 t. Zoologi: fåglar och kallblodiga ryggradsdjur. Botanik: de högre växternas yttre organ, undersökning av levande växter jämte växtbestämning efter flora, exkursioner, växtinsamling. — *Ekander*.

Fjärde klassen.

Kristendom, 2 t. Israels historia, meddelad i sammanhang med en översikt av gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma, företrädesvis Samuels- och Konungaböckerna. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärans grundtankar i anslutning till första huvudstycket samt första och andra trosartikeln i Luthers lilla katekes och den antagna katekesutvecklingen. Valda psalmer. En kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning samt en översikt av kyrkoåret. Korta underrättelser ur den allmänna religionshistorien, företrädesvis angående egyptiernas och de semitiska folkens religioner. — *Haller.*

Modersmålet, 4 t. Läsning av Cederschiölds läsebok för klass 4 samt av Runebergs julkvällen; välläsningens viktigaste grunder sammanfattade och inskräpta; övningar i muntligt återgivande av det lästa; framsägning av inlärd stycken i bunden form; befästande och fullständigande av det i form- och satsläran genomgångna; rättstavnings- och interpunktionsövningar. Var tredje vecka efter lärarens anvisning med avseende på behandlingen en lättare uppsats, utförd än i hemmet, än på lärorummet. — *Jonsson.*

Ämnen för uppsatserna:

1. Hemkomsten (efter lärns ber.) — 2. Den sörjande kanariefågeln (efter lärns ber.) — 3. Vårt klassrum. — 4. Tredagarslovets (brevform). — 5. Våra vanligaste julseder. — 6. Hur jag tillbragte min julafton (brevform). — 7. Sagan om Wilhelm Tell. — 8. Sparkstöttingen. — 9. a) Köpmannen och kameldrivaren. b) Gustaf III:s ryska krig 1790. — 10. — 11.

Tyska, 4 t. Styckena 1--33 i läseboken; formläran avslutad och repeterad, syntax och satsanalys såsom i föregående klass; muntliga och skriftliga tillämpningsövningar jämte talövningar. Var tredje vecka en skriftlig reproduktionsövning eller en översättning till tyska, under höstterminen utförd huvudsakligen på ämnets lärotimmar och under lärarens ledning, under vårterminen än i hemmet, än på lärorummet. — *Jonsson.*

Engelska, 5 t. Elementarboken, sid. 1—65 såsom material för uttals-, läs- och talövningar; muntliga och skriftliga tillämpningsövningar i anslutning till sid. 147—155 i elementarboken; det huvudsakligaste av formläran. — *Ranzén.*

Historia, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1809 jämte huvuddragen av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. Allmänna historien: medeltiden och tiden 1500—1648. — *Jonsson.*

Geografi, 2 t. Asiens och Afrikas fysiska och politiska geografi. — *Wendblad.*

Matematik, 5 t. Aritmetik och algebra: sifferekvationer av första graden med en obekant; aritmetiska uppgifter, oftast lösta med ekvationer; förklaring av de algebraiska reduktioner, som behöfts för ekvationernas lösning. Geometri: läran om räta linjer, vinklar, parallelogrammer samt cirkeln till sats XXIX i läroboken; lätta övningssatser. — *Törnquist.*

Naturlära. *Biologi*, 1 t. Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växtundersökning och växtbestämning, exkursioner, insamling av 40 växter. — *Sjögren.*

Fysik, 2 t. De viktigaste fysiska egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer; enkla maskiner för mekanisk kraftöverföring; det allmännaste om värmets. — *Ekander.*

Femte klassen.

Kristendom, 2 t. Framställning av Jesu liv och verksamhet, meddelad i sammanhang med en översikt av nya testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma, företrädesvis Lukas' evangelium. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärans grund-

tankar i anslutning till tredje trosartikeln samt de tre sista huvudstyckena i Luthers lilla katekes och den antagna katekesutvecklingen. Valda psalmer. En kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning samt en översikt av kyrkoåret. En framställning av Palestinas geografi. — *Haller*.

Modersmålet, 3 t. Läsning av Tegnér: Fritjofs saga, Snoilsky: svenska bilder, Selma Lagerlöf: valda berättelser; muntliga referat och framsägning av stycken i bunden form; översikt av form- och satsläran; rättstavnings- och interpunktionsprov. 11 skriftliga uppsatser, därav 8 på läroverket. — *Wendbladh*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) Redogörelse för en resa eller utflykt under sommaren. b) Beskriv en idrottslek! — 2. a) En rast mellan tvenne lektionstimmar. b) Vad vi göra under en gymnastiktimme. c) Föreningen mellan Sverige och Norge. — 3 (på läroverket). a) Baldersbålet (efter Tegnér). b) En botanisk utflykt (med beskrivning av någon eller några växter). c) Redogör för en berättelse, som du nyligen läst! — 4 (på läroverket). a) Amazonfloden. b) Vikingaliv. c) En dag i mitt hem. — 5. Översättning. — 6 (på läroverket). a) Engelbrekt Engelbrektsson. b) En rolig julbok. c) På skridskor. — 7 (på läroverket). a) Striden mellan greker och perser. b) Travtävlingarna på Dalbosjön den 16 februari. c) En indianhistoria. — 8 (på läroverket). a) Eskimåerna. b) Biet. c) Spindeln berättar om sig själv (referat). — 9. Översättning. — 10. — 11.

Tyska, 4 t. Läseboken styckena 1–45, delvis kursivt. Grammatik: formläran repeterad samt det viktigaste av syntaxen genomgången. Muntliga och skriftliga tillämpningsövningar efter Hjorth; talövningar dels över den lästa texten, dels efter Rodhes talövningar, styckena 1–5. Varje lärjunge i tur och ordning har berättat en anekdot på tyska. 11 skriftliga översättningar till tyska, därav 9 utförda på läroverket. Reproduktionsövningar. — *Wetterlundh*.

Engelska, 5 t. Elementarboken, sid. 35–76; Rodhes talövningar, st. 1–15, jämte de 7 första frågorna och svaren till varje stycke; avslutning och repetition av formläran och av syntaxen: artiklarna, substantivet, adjektivet och pronomen; översättningsövningar. — *Persson*.

Franska (frivillig), 2 t. Ploetz' elementarbok, lekt. 1–40, 60–73, huvudsakligen de franska styckena; förberedande talövningar. — *Ranzén*.

Historia, 3 t. Fäderneslandets historia från år 1809 till närvarande tid jämte lämpliga delar av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid, repetition av svenska forntidens och medeltidens historia. Allmänna historien från år 1648 till närvarande tid. — *Wendbladh*.

Geografi, 2 t. Australiens och Amerikas fysiska och politiska geografi. — *Wendbladh*.

Matematik, 4 t. Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en obekant jämte problem; algebraiska reduktioner: multiplikation, upplösning i faktorer av enkla polynom samt enkel bråkräkning. Geometri: läran om cirkeln, trianglars och parallelogrammers ytor, cirkelns omkrets och yta, av månghörningar fyrhörningens och sexhörningens grupper. Lätta övningssatser; planimetriska beräkningar; uppritning av enkla diagram. — h. t. *Setterberg*, v. t. *Sjöman*.

Naturlära. *Biologi*, 2 t. Zoologi: repetition. Botanik: några viktigare fanerogama växtfamiljer, kulturväxter, typer för kryptogamernas huvudgrupper; exkursioner; insamling av 60 växter. — *Sjögren*.

Fysik, 1 t. De enklaste magnetiska och elektriska fenomenen. — *Ekander*.

Kemi, 2 t. De viktigaste företeelserna tillhörande den oorganiska kemien; det allmännaste av geologien. — *Sjögren*.

Sjätte klassen.

Kristendom, 2 t. Bibelläsning: Johannes evangelium, kap. 1–12. Kyrkohistoria: de viktigaste delarna av läroboken genomgångna med huvudvikten lagd på den äldsta kyrkans historia och reformationstiden. Valda psalmverser. Allmän religionshistoria: några av de viktigare religioner, med vilka kristendomen trätt i beröring, företrädesvis islam och buddismen. — *Wetterlundh.*

Modersmålet, 3 t. Läsning av svenska litteraturprov, huvudsakligen från senaste århundradet, ur "Svensk vitterhet" av Lundell och Noreen samt "Svensk läsebok för realskolans 6:te klass" av F. W. Lindvall. Referat och deklamationsövningar samt föredrag; dispositionsövningar; övningar att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art i anslutning till "Övningar i uppsatsskrivning vid praktiska skolor" av A. Tidner. 9 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Persson.*

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Västergötlands kommunikationer. b) Skildra en dag i en lantbrukares liv! c) Sommarens angenämaste dag. d) Vid järnvägsstationen före tågets avgång. e) Slaget på Brunkeberg. — 2. a) Huru stiftas lag i Sverige? b) Havets rörelser. c) Varför fira vi Gustav II Adolfs minne? d) En växt i mitt herbarium. — 3 (i hemmet). Slaviska slätten. — 4. a) Unionen med Polen och dess upplösning. b) Varav beror en Orts temperaturförhållanden? c) Värmets fortplantning. d) En torgdag i Vänersborg. — 5 (i hemmet). Översättning från engelskan. — 6. a) Ljusets fortplantning. b) Johan Huss. c) Gustav III:s ryska krig. d) Min hembygd. e) Ett julkalas. — 7. a) En märklig dag i Sveriges historia. b) Om bästa sättet att lära känna sitt fädernesland. c) Våra skogar och livet i dem. d) Representationsförändringen 1865. e) Sveriges bergsbruk. f) Jesuitorden. — 8. a) Tillståndet i Frankrike före den franska revolutionen. b) Den senaste stavningsreformen. c) Någon viktig fråga, som avgjordes under Oscar II:s regering. d) Telefonen. e) Den schweiziska reformationen f) Rysslands kommunikationer. — 9 (i hemmet). Uppkomsten av det nuvarande tyska riket.

Tyska, 3 t. Läsning av styckena 39 samt 67–90 i läseboken. Grammatik: det viktigaste av formläran och syntaxen repeterat i förening med muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. 9 skriftliga översättningar till tyska, därav 6 utförda på läroverket. Skriftliga reproduktionsövningar på lärorummet; talövningar; dechiffrering och översättning av Auerbach. — *Ewerth.*

Engelska, 4 t. Massey, sid. 10–51; kursivt, valda stycken i Stead: Aesop's Fables, Favourite Stories och Stories from "Sandford and Merton"; talövningar i anslutning till de lästa texterna; övning i läsning av engelska handstilar i Beasley, Writing for reading; Rodhes talövningar, st. 22–30; syntaxen i dess helhet (prepositionsläran starkt förkortad); tillämpningsövningar till grammatiken efter Calwagens översättningsövningar. 12 skriftliga översättningar till engelska, utförda än på läroverket, än i hemmet, samt 3 reproduktionsövningar, alla på läroverket. — *Wetterlundh.*

Franska (frivillig), 2 t. Ploetz' elementarbok st. 41–59, 74–90 huvudsakligen de franska styckena; dessutom läsning av stycken i "Läseboken" i Ploetz, s. 83 ff.; talövningar st. 7, 9 och 11 i Ploetz' "läsebok". — *Ranzén.*

Historia, 4 t. Huvuddragen av Sveriges nuvarande statsförfattning samt av dess centrala och kommunala förvaltning. Fäderneslandets historia: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter 1809. Allmänna historien: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter 1815. — *Wendblad.*

Geografi, 2 t. Sammanfattad översikt av den allmänna geografin; i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsel och kolonialväsen. — *Wendblad.*

- Matematik**, 5 t. Aritmetik och algebra: aritmetiska uppgifter av praktisk betydelse; växlar, obligationer, ränta på ränta; ekvationer av första graden med en eller flera obekanta jämte problem. Begreppen irrationellt tal och kvadrattrot. Kurs uti dubbelt bokhålleri samt i anslutning härtill översikt av enkel bokföring. Geometri: repetition av föregående kurs; om likformig avbilöning enligt läroboken; geometriska övningssatser samt planimetriska och stereometriska beräkningar; uppritning av diagram. — *Törnquist*.
- Naturlära**. *Biologi*, 2 t. Människokroppen med hälsolära samt rusdryckernas och tobakens natur och verkningar; växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. — *Sjögren*.
Fysik, 2 t. Någon utvidgning av kurserna i mekanik och värmelära; de enklaste ljus- och ljudfenomenen; repetition av den föregående kursen; det allmännaste om solsystemet och himlakropparna i övrigt. — *Lundal*.
Kemi, 1 t. Organiska föreningar; tordestillation och förbränning; tillämpad kemi. — *Sjögren*.

Första ringen.

Realgymnasiet (R I).

- Kristendom**, 2 t. Bibelläsning: Paulus' brev till filipperna, Johannes' 1 brev. Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden. Allmän religionshistoria: grekernas och romarnes religion, germanernas samt islam. — *Haller*.
- Modersmålet**, 3 t. Läsning av svensk litteratur från senaste århundradet: Viktor Rydbergs Vapensmeden; stycken av Strindberg, Fröding, Heidenstam och Karlfeldt; isländska sagor och eddasånger i översättning ävensom valda stycken av medeltidens svenska litteratur i anslutning till den litteraturhistoriska läroboken. Deklamation, referat och dispositionsövningar. Var tredje vecka, efter lärarens anvisning med avseende på behandlingen, en uppsats, någon gång omväxlande med en översättning från tyska, 5 utförda i hemmet, 6 på läroverket. — *Blomgren*.
- Ämnen för uppsatserna:
 1 (på läroverket). a) De förändringar av jordlytans form, vilka benämnas veckning och förkastning. b) Vita frun av Snoilsky. — 2 (på läroverket). a) Kulturlivet i Aten under Perikles' tid. b) Havets rörelser. c) Har du någon älsklingsförfattare? — 3. Om renlighet. — 4 (på läroverket). a) Folktribunatet i Rom. b) Nederbörd. c) Teckning av magister Lars' karaktär i Viktor Rydbergs Vapensmeden. d) Kamratlivet. — 5. Översättning från tyskan. — 6 (på läroverket). a) Människoraserna. b) Påvedömetts uppkomst. c) Kungsgatan i Vänersborg. d) "En julotta i barkbrödets Finland" av Tavaststjerna — 7. Eken. — 8 (på läroverket.) a) Den konstitutionella monarkiens grundläggning i England. b) Storbritanniens industri. c) "Sjönödsloftet" av Aug. Strindberg d) Roskildefesten i h. a. läroverkets aula den 26 febr. 1908. — 9. Trollhättan. — 10. — 11.
- Tyska**, 2 t. Läsning av styckena 39 samt 67–84 i läseboken; grammatik: §§ 15–31, 50–55, 73–76, 80–83; talövningar med ledning av texten samt av Rodhes talövningar; dechiffriering och översättning af Auerbach. 11 skriftliga översättningar till tyska, och reproduktionsövningar, därav 7 (bland dem alla reproduktionsövningarna) utarbetade på läroverket. — *Ewerth*.
- Engelska**, 2 t. tillsammans med L. I. Massey, sid. 10–38; talövningar i anslutning till texten; läsning ex tempore av valda stycken ur Aesop's Fables, Favourite Stories from English history, Stories from "Sandford and Merton", ed. Stead; grammatik: verbets syntax jämte hithörande tillämpningsövningar i Calwagen. — R. I. dessutom 1 t.: kursivläsning av Stead, Story of Aladdin (omkr. 30 sid.); översättningsövningar ur Calwagen; genomgång

av under läsåret skrivna 11 översättningar till engelska, varav 6 på läroverket, därav 2 reproduktionsövningar. — *Ranzén*.

Historia, 3 t. Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna och svenska historia. — *Jonsson*.

Geografi, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografien; Rysslands, Tyska rikets, Storbritanien och Irlands samt Frankrikes geografi med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. — *Blomgren*.

Matematik, 7 t. Algebra: utförlig kurs i hela tal, uppdelning i faktorer samt bråk, utdragnings av kvadratrötter, räkning med kvadratrötter, ekvationer av första graden med en eller flera obekanta jämte problem, ekvationer av andra graden med en eller flera obekanta jämte tillämpningar särskilt på planimetrien. Geometri: föregående kurs repeterad, proportionslärans tillämpning på plangeometrien enligt Hagströms lärobok till satsen om den rätvinkliga triangeln, övningssatser. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Törnquist*.

Biologi, 1 t. Några viktigare familjer bland fanerogamerna. — *Sjögren*.

Fysik, 2 t. gemensamt med L. I. Mekanikens viktigaste fenomen; meteorologiska observationer; det allmännaste om solsystemet och himlakropparna i övrigt. — R. I dessutom 1 t. problemlösning. — *Lundal*.

Kemi, 2 t. Inledande kurs; av metalloiderna till fosfor. — *Sjögren*.

Latingymnasiet (L. I).

Kristendom, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Haller*.

Modersmålet, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Blomgren*.

Latin, 6 t. Läsning: Törnebladhs elementarbok, styckena 1–23 jämte repetition härav; Cæsar, De bello gallico kap. I–XXIX jämte repetition; extemporalier. Grammatik: formläran, kasusläran och övriga delar av syntaxen (ackus. m. inf., abl. absol., gerundivum etc.) i samband med texten. — *Bergny*.

Tyska, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Ewerth*.

Engelska, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet utom den särskilda timmen där. — *Ranzén*.

Historia, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Jonsson*.

Geografi, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Blomgren*.

Matematik, 5 t. Algebra (3 t.): utförlig kurs i hela tal, uppdelning i faktorer samt bråk, utdragnings av kvadratrötter, räkning med kvadratrötter, ekvationer av första graden med en eller flera obekanta jämte problem. Geometri (2 t.): repetition av den föregående kursen, om transversaler och trianglars likformighet enligt läroboken, geometriska övningssatser. 11 skriftliga uppsatser, varav 9 på läroverket. — h. t. *Setterberg*, v. t. *Sjöman*.

Biologi, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Sjögren*.

Fysik, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet utom den särskilda timmen där. — *Lundal*.

Andra ringen.

Realgymnasiet (R. II).

Kristendom, 2 t. Bibelläsning: valda delar av Jesaja samt Johannes' evangelium kap. 1–6. Kyrkohistoria: nya tiden till § 83, repetition av § 56–58. Religionslära: kap. 1–6. Allmän religionshistoria: bramanismen och buddismen. — *Haller*.

Modersmålet, 3 t. Läsning av valda stycken ur svenska litteraturen från nyare tidens början till 1763 i anslutning till litteraturhistorien; valda stycken av dansk och norsk litteratur; föredrag, deklamation och dispositionsövningar. 11 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Wendbladhs*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) Redogörelse för (eller bedömande av) ett diktverk av någon nu levande författare. b) Ur en lantbrukares liv. c) En sommarsaga. — 2 (på läroverket). a) Orsakerna till Luthers framträdande som reformator. b) Ämne efter fritt val ur de geografiska upptäckternas historia. c) En skärgårdsbild. d) Efter en frostnatt. — 3. a) Stiernhielms betydelse för vårt språk och vår vitterhet. b) Englands handel. c) Filip II och den katolska reaktionen. d) Min hembygds flora (eller fauna). e) När löven falla. — 4 (på läroverket). Översättning. — 5. a) Striden mellan guiser och bourboner. b) Gustav II Adolfs betydelse för den andliga odlingen i Sverige. c) Våra järnvägar och deras betydelse för vårt lands utveckling. d) Västgötaslätten. e) Skildring av en familjehögtid. f) Våra skogsträd och deras inflytande på ett landskaps karaktär. g) En blick in i framtiden. — 6 (på läroverket). a) Olof Rudbeck d. ä. b) Termometern och dess historia. c) Åkerbrukets betydelse för mänsklig odling. d) Skildring av en person (efter egen erfarenhet). e) Ett minne från mina första skolår. — 7. a) Riddarliv. b) Ur en klosterbroders liv. c) En sagoberättare. d) I fattigmans koja. e) En kulturbild från Ostasien. — 8 (på läroverket). a) Sveriges förhållande till Danmark efter befrielsekriget till och med freden i Stettin. b) Åkerbruket i Sverige. c) Sveriges förnämsta naturliga tillgångar. d) Djurlivet i skogen under vintern. e) En hjältebragd. — 9. a) Erik XIV:s och Johan III:s förhållande till adeln. b) Olof von Dalin som prosaförfattare. c) Järnet i det moderna samhällets tjänst. d) Rättstavningsfrågan. e) En färd i snöstorm. — 10. — 11.

Tyska, 2 t. Läsning ex tempore av styckena 28—38 i läseboken; grammatik: §§ 15—31, 50—55, 73—76, 80—83; talövningar med ledning av Rodhes talövningar; dechiffring och översättning av Auerbach. 11 översättningar till tyska och reproduktionsövningar, därav 6 på läroverket. — *Ewerth*.

Engelska, 2 t. tillsammans med L. II. Massey, sid. 19—51; talövningar i anslutning till texten; läsning ex tempore av W. Collins, *The Woman in White* (omkr. 25 sid.); grammatik: artikeln, substantivets, adjektivets, pronominas och räkneordets formlära och syntax, jämte hörande tillämpningsövningar i Calwage. — R. II dessutom 1 t.: kursivläsning av *The Woman in White*, översättningsövningar ur Calwage; genomgång av under läsåret skrivna 11 översättningsövningar till engelska, varav 6 på läroverket, därav 2 reproduktionsövningar. — *Ranzén*.

Franska, 4 t. Av Ploetz' elementarbok: lektionerna 1—76, även de svenska styckena; härtill motsvarande delar i den "systematiska elementargrammatiken"; av "läseboken" de 18 första styckena, av vilka st. 7, 9, 11 och 13 även använts till talövningar. — *Palmgren*.

Historia, 2 t. Fäderneslandets historia 1520—1654, i utförligare framställning och med särskild vikt lagd på den inre utvecklingen, jämte det viktigaste av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. Allmänna historien 1500—1648, behandlad i likhet med fäderneslandets. — *Blomgren*.

Geografi, 1 t. Sverige, Storbritannien och Irland, Amerikas Förenta stater, Kina och Japan efter Carlson—Fagerlunds skolgeografi, andra kursen. — *Törnquist*.

Matematik, 6 t. Algebra: potenser och logaritmer. Geometri: likformighetsläran avslutad; geometriska övningssatser; sammanfattande kurs i planimetri; trigonometrisk beräkning av trianglar. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — h. t. *Setterberg*, v. t. *Sjöman*.

Biologi, 2 t. Människokroppens organ, vävnader och fysiologi; i anslutning härtill hälsolära, däri inbegripet de rusgivande ämnenas samt tobakens natur och verkningar; celllära; mikroorganismerna och deras betydelse. — *Sjögren*.

Fysik, 1 t. gemensamt med L. II. Värmelära jämte grunddragen av meteorologien. — R. II dessutom 1 t. läran om magnetismen och elektrostatik; problemlösning. — *Lundal*.

Kemi, 2 t. Återstående metalloider; alkalimetallerna och de alkaliska jordmetallerna; organisk kemi. — *Sjögren*.

Latingymnasiet (L. II).

- Kristendom**, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. -- *Haller*.
- Modersmålet**, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. -- *Wendbladh*.
- Latin**, 6 t. Cæsar, de bello gallico, 1:sta boken samt kap. 1--3 av 2:dra boken. Ovidius (Risberg): Pyramus et Thisbe, Dædalus et Icarus, Orphei mors, Phaëthon, Quattuor ætates. Grammatik: repeterat §§ 1--87; det viktigaste av den återstående syntaxen. Tillämpningsövningar. -- *Tessing*.
- Tyska**, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. -- *Ewerth*.
- Engelska**, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet utom den särskilda timmen där. -- *Ranzén*.
- Franska**, 4 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. -- *Palmgren*.
- Historia**, 2 t. D:o d:o -- *Blomgren*.
- Geografi**, 1 t. D:o d:o -- *Törnquist*.
- Matematik**, 4 t. Algebra: läran om kvadratrötter repeterad och avslutad; ekvationer av andra graden, huvudsakligen med en obekant, jämte tillämpningar, särskilt på planimetrien. Geometri: proportionslärans tillämpning på plangeometrien. 11 skriftliga uppsatser, därav 9 på läroverket. -- *Törnquist*.
- Biologi**, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. -- *Sjögren*.
- Fysik**, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet utom den särskilda timmen där. -- *Lundal*.

Sjunde klassens nedre avdelning.

Reallinjen (R. 7:1).

- Kristendom**, 2 t. Bibelläsning: viktigare delar av Paulus' båda brev till korintierna. Kyrkohistoria: nya tiden avslutad. Religionslära: kap. 7--9. -- *Haller*.
- Modersmålet**, 2 t. Litteraturhistoria: gustavianska tidevarvet jämte läsning av motsvarande parti i Hildebrands läsebok; läsning av dansk och norsk litteratur i Laurins läsebok; föredrag, deklamations- och dispositionsövningar. 9 uppsatser, därav 5 på läroverket. -- *Haller*.
- Ämnen för uppsatserna:
1 (på läroverket). a) Luther och Melankton. b) Orsakerna till missnöjet under Gustav III:s regering. c) Pyreneiska halvöns naturbeskaffenhet och huvudnäringar. d) Potatisväxten och dess användning. e) Sommarferiernas betydelse. f) En höstdag i skogen. -- 2. a) Vikingatågen. b) Huru kan kroppens hälsa bäst bibehållas? -- 3 (på läroverket). a) Upplysningsfilosofien och dess inverkan på kyrkan. b) Napoleon I och England. c) Johan Henrik Kellgren. d) Fågellivet i våra bygder under vintern. e) Våra skogsbär och deras ekonomiska betydelse. f) Varför fira vi den sjätte november? -- 4. "Den glada festen" av Anna Maria Lenngren. -- 5 (på läroverket). a) Pietismen. b) Fransk-tyska kriget 1870--71. c) Svamparne och deras betydelse för människan. d) Framställningen av järn. e) Om fosterlandskärlek. -- 6 (på läroverket). a) Kyrkoåret. b) Karl X Gustavs första krig med Danmark och Roskildefredens betydelse. c) Anna Maria Lenngren. d) Sveriges huvudnäringar. e) Minne och fantasi. -- 7. a) Huru skildras Karl IX:s karaktär i Snoilskys dikt "Vita frun"? b) Fjärde akten av Ibsens "Kongsemnerne" (redogörelse för innehållet) -- 8. -- 9.
- Tyska**, 1 t. Läsning ex tempore, av Die Harzreise von Heine; talövningar; dechiffriering och översättning av Auerbach. -- *Ewerth*.
- Engelska**, 3 t. Läsning av Jerome, Three men in a Boat, sid. 1--87, delvis i läxor, delvis kursivt; grammatik: ordföljden, verbets kongruens, adverbet, konjunktionerna och prepositionerna; härtill såväl muntliga som skriftliga tillämpningsövningar ur Calwagen; talövningar i anslutning till den lästa texten. 9 skriftliga översättningar till engelska, därav 6 på läroverket, 2 med använd 4 timmars arbetstid, och 4 med använda 45 min. -- *Ranzén*.

- Franska**, 4 t. Läsning av L'Ami Fritz sid. 28–53 samt av Wijkander, Recueil de Poésies françaises, sid. 1–6, 10–16 och L'Epave; dessutom ex tempore: Augé et Petit, Histoire de France, valda stycken, vilka läxvis repeterats och därefter använts till talövningar. Oregelbundna verb övade på stycken i Philp och på stilar på läroverket; syntaxen slutfäst, med tillämpningsövningar ur Gullberg-Edström. Repetition av förra läsårets stilar; övning i användningen av Schulthess' sv.-fr. ordböcker, skolupplagorna. 16 skriftliga översättningar till franska, varav 6 på läroverket. — *Palmgren.*
- Historia och geografi**, 3 t. Allmän historia; nya tidens tredje tidevarv. Svensk historia: från Gustav IV Adolf till närvarande tid. Geografi: de främmande världsdelarna. — *Blomgren.*
- Filosofisk propedeutik**, 1 t. Psykologi: läroboken genomgången. Logik: systemläran, — *Haller.*
- Matematik**, 7 t. Serier och sammansatt ränta; plan trigonometri; stereometri; av analytisk geometri behandling av punkten och räta linjen; lösning av geometriska uppgifter efter olika syntetiska metoder samt med algebraisk behandling; 16 skriftliga uppsatser, därav 6 utarbetade på läroverket. — *Lindskog.*
- Naturvetenskap. Biologi**, 1 t. Zoologi: jämförande framställning av djurens organsystem. Botanik: kryptogamer. — *Sjögren.*
- Fysik**, 3 t. Elektrisk induktion, akustik och optik. 9 skriftliga uppsatser, därav 4 utarbetade på läroverket. — *Lundal.*
- Kemi**, 2 t. Metallerna avslutade; organisk kemi. — *Sjögren.*

Latinlinjen (L. 7:1).

- Kristendom**, 2 t. Lika med reallinjen. — *Haller.*
- Modersmålet**, 2 t. Litteraturhistoria: Gustavianska tidevarvet; stycken ur norsk och dansk litteratur; övning i muntlig framställning: referat, deklamation, föredrag; dispositionsövningar. 9 uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Blomgren.*
- Ämnen för uppsatserna:
- 1 (på läroverket). a) Sammanhanget mellan den enväldiga furstemakten och merkantilismen. b) Medförde Ludvig XIV:s regering några skadliga följder för Frankrike? c) Gustav III och svenska vitterheten. d) Vilken stämning erfar du vid höstens annalkande? e) Vore det nyttigt för människan att kunna blicka in i framtiden? — 2. a) Tidningarnas betydelse. b) Människans plikter mot djuren. — 3 (på läroverket). a) Polens första delning. b) Johan Henrik Kellgrens skaldskap. c) Växternas betydelse för människan. d) Huru gå tillväga för att hämma emigrationen från vårt land till Förenta staterna? — 4. Det politiska förhållandet mellan Frankrike och Österrike under nya tiden intill 1756 års allians. — 5 (på läroverket). a) Hur kommer det sig, att städerna så snabbt tillväxa i våra dagar? b) Referera innehållet i något skönlitterärt arbete, som du under de gångna julferierna läst. c) Eglé och Annette af Leopold. d) Ludvig XIV:s förhållande till hugenotterna och betydelsen därav för Frankrike. — 6 (på läroverket). a) Kriget mellan Napoleon och Preussen 1806–1807. b) Någon av Jesu liknelser. c) Thorild. d) Elden såsom människans tjänare. e) Mina framtidsplaner. — 7. Karl X Gustav. — 8. — 9.
- Latin**, 7 t. Läsning: Cicero, första talet mot Katilina; Virgilius (Risberg): 2:dra boken från v. 560 samt 4:de boken; Livius: 21:sta boken från k. 11,3 samt 24:de boken kap. 1–7. Antikviteter, mytologi och grammatik. 16 skriftliga översättningar, därav 6 på läroverket. — *Tessing.*
- Grekiska** (för lin. A), 6 t. Läsning: Odysseen I, fr. o. m. vers 178 t. o. m. II jämte repetition härav fr. o. m. I, v. 96; Iliaden I påbörjad; Xenophon I: 10, 16–19, II och III jämte repetition härav fr. o. m. I, 7 enligt Dalsjö; kursivt Platons Crito. Grammatik: pronomina t. o. m. finalsatserna jämte repetition härav samt av formläran i samband med explikationen. Skrivövningar. — *Bergny.*

- Tyska**, 1 t. Lika med reallinjen. — Därjämte för lin. A. (tillsamman med L. 7:2 A) 1 t.: grammatik; tyska ord och samtal av Schough; 16 skriftliga översättningar till tyska, därav 6 på läroverket. — *Ewerth*.
- Engelska**. Lin. B., 2 t. Läsning av Massey, sid. 29–49; dessutom ex tempore i Memoirs of Sherlock Holmes valda stycken, vilka läxvis repeterats. Av grammatiken i syntaxen: verb, adverb, konjunktioner, ordställning samt av Bihang sid. 204–209; dessutom ett par exempel på vardera av prepositionerna § 156. Till denna grammatikkurs muntliga och skriftliga tillämpningsövningar dels ur Calwagen, dels i form av 4 skrivningar utan hjälpredor, vardera 1 lektionstimme. Talövningar: Rodhe, st. 16 till 21 jämte de 10 första frågorna och svaren till varje stycke. — *Palmgren*.
- Lin. A, 1 t. Första kursen i Afzelii Elementarbok; formlära. — *Persson*.
- Franska**. Lin. B, 4 t. Lika med reallinjen. — *Palmgren*.
- Lin. A, 3 t. Lika och gemensamt med B-linjen med undantag av 1 veckotimme, vilken använts till delar av L'Ami Fritz, Histoire de France, Wijkander och 7 stillförhör. — *Palmgren*.
- Historia och geografi**, 3 t. Allmän historia: från början av andra tidevarvet i nya tidens historia till år 1815. Svensk historia: från Karl X Gustaf till Karl XIV. — *Blomgren*.
- Filosofisk propedeutik**, 1 t. Lika med reallinjen. — *Haller*.
- Matematik**, 3 t. Geometri: proportionslärans tillämpning på plangeometrien. Algebra: samband mellan rötter och koefficienter i andragsgradsekvationen; ekvationer av högre gradtal, som kunna lösas med tillhjälp av första och andragsgradsekvationer; ekvationssystem av första, andra och högre gradtal med två eller flera obekanta. — B-linjen dessutom 2 t.: logaritmer exponentialekvationer, aritmetiska och geometriska serier; 16 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — h. t. *Setterberg*, v. t. *Sjöman*.
- Naturvetenskap**. *Biologi*, 1 t. Lika med reallinjen. — *Sjögren*.
- Fysik*, 2 t. Läran om värme, magnetism och elektricitet. — *Lundal*.

Sjunde klassens övre avdelning.

Reallinjen (R 7:2).

- Kristendom**, 2 t. Läroböckerna repeterade. — *Haller*.
- Modersmålet**, 2 t. Litteraturhistoria: tiden 1809–1830 jämte repetition av den gustavianska tiden. Läsning av Hildebrands läsebok i svensk litteratur, del III; föredrag, diskussions- och deklamationsövningar; dispositionsövningar. 7 uppsatser, av vilka 4 på läroverket. — *Bergny*.
- Ämnen för uppsatserna:
- 1 (på läroverket). a) Den äldsta kristna kyrkans författning. b) Frans I:s och Karl V:s krig. c) Vilhelm av Oranien. d) Den heliga alliansen. e) Faradays elektrolytiska lag och dess tillämpningar. f) Om cellen. g) Kan ett anfallskrig i något avseende ur moralisk synpunkt försvaras? — 2. a) Oliver Cromwell. b) Italiens enhet. c) Johan Olov Wallin. — 3 (på läroverket). a) Augustinus och Pelagius. b) Polens delningar och undergång. c) Tronföljarevalet år 1810. d) Österrikes yttre politik efter 1815. e) Tegnér's ställning till sin tids litterära frågor. f) De musikalska instrumenten. g) Västgötabergets geologiska byggnad. h) Vilken av Sveriges nutida författare tilltalar dig mest? — 4. a) Fosforismen och dess män. b) Grunderna för bedömandet av en regents storhet. — 5 (på läroverket). a) Jämförelse mellan skolastiken och mystiken under medeltiden. b) Tegnér's dikt "Sång till solen". c) De utmärkande dragen i den fornklassiga epiken. d) Skräckväldet i Frankrike 1793–94. e) I vad mån kan den svensk-norska unionens upplösning påkalla en förändring i Sveriges yttre politik? f) Vårt planetsystem och dess uppkomst. g) Växternas fortplantning. h) I vilka avseenden kan det nutida föreningslivet inverka gagneligt eller skadligt på vår karaktärsutveckling? — 6 (på läroverket). a) Humanismen och dess betydelse för reformationen. b) I vad mån kan införandet av allmän rösträtt in-

verka på vårt nuvarande representationsskick? c) Otto von Bismarck. d) Nationalitetspolitik och de nutida fredssträvandena. e) De optiska instrumenten. f) Vattnets underjordiska cirkulation och dess verkningar. g) Nutida skaldar och deras förhållande till äldre riktningar i den svenska vitterheten. — 7. Den götiska skolan.

Tyska, 1 t. Läsning av sid. 185–204, 213–222 och 234–259 i tysk läsebok för skolans mellansta och högre klasser av Calwagen; talövningar. — *Ewerth*.

Engelska, 3 t. Läsning av styckena *The Wife* och *The State of the Highlands at the Time of the Revolution* i Sturzen-Beckers läsebok, senare kursen; dessutom ex tempore: valda stycken ur samma bok, vilka läxvis repeterats. Beasley: övning, läxvis och ex tempore, i läsning av engelska handstilar, omkr. 20 sidor, vilka även översatts. Repetition av Afzelii grammatik med muntliga och skriftliga tillämpningsövningar ur Calwagen; repetition av förra läsårets samtliga stilar; uttalet repeterat i Mathesii grammatik; talövningar i anslutning till 5 sidor av *The Spectre Bridegroom*, som lästes förra läsåret; 7 skriftliga översättningar till engelska, varav 6 på läroverket. Av de senare 4 utan hjälpredor, vardera 1 lektionstimme. — *Palmgren*.

Franska, 4 t. Läsning av *Le Roman*, dels läxvis sid. 1–40, dels ex tempore omkr. 30 valda sidor, vilkas obekanta ord och uttryck läxvis repeterats. Vidholms grammatik repeterad: uttal, formlära och syntax. Härtill muntliga och skriftliga tillämpningsövningar ur Philp och Gullberg-Edström; översättning (muntlig och skriftlig) av valda uppgifter ur Edströms urval; tal- och hörövningar i anslutning till den lästa texten; 13 skriftliga översättningar till franska, därav 5 på läroverket. — *Ranzén*.

Historia och geografi, 3 t. Allmän historia: repetition från nya tidens början. Svensk historia: repetition av nyare tiden. Statskunskap: huvuddragen av Sveriges grundlagar och kommunalförfattning. — *Blomgren*.

Filosofisk propedeutik, 1 t. Logik: läroboken genomgången. Psykologi: repetition. — *Haller*.

Matematik, 7 t. Analytisk geometri; repetition av skolkursen; 13 skriftliga uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Lundal*.

Naturvetenskap. Biologi, 1 t. Grunderna av blomväxternas anatomi och fysiologi; repetition. — *Sjögren*.

Fysik, 3 t. Mekanik; repetition av skolkursen. 7 skriftliga uppsatser, därav 3 utarbetade på läroverket. — *Lundal*.

Kemi, 2 t. Repetition av hela kursen; valda delar ur Törnebohms geologi. — *Sjögren*.

Latinlinjen (L. 7:2).

Kristendom, 2 t. Lika och gemensamt med reallinjen. — *Haller*.

Modersmålet, 2 t. Lika och gemensamt med reallinjen. — *Bergny*.

Latin, 7 t. Läsning: Livius, 21:sta boken, k. 1–45, repeterat 23:dje boken; Cicero, avslutat och repeterat 1:sta talet mot Katilina; Virgilius, repeterat 1:sta, 2:dra och 4:de böckerna (Risberg); Horatius, urval av carmina; extemporerad översättning; antikviteter, mytologi och grammatik; 13 skriftliga översättningar till svenska, därav 5 på läroverket. — *Tessing*.

Grekiska, 6 t. Iliadens 1:sta bok jämte repetition av denna och Odysseéns tre första böcker; Xenophon, 5:te boken jämte repetition av denna samt de tre föregående böckerna enligt Dal-sjö; Platos Phädo, kapp. LVII, LXII, LXVI jämte repetition härav; Platos Chrito repeterad; Platos Apologia Socratis läst kursivt. Grammatik: beroende påstående satser t. o. m. den Homeriska formläran jämte repetition härav samt av formläran och syntaxen i dess helhet. — *Bergny*.

Tyska, 1 t. Lika och gemensamt med reallinjen. — Därjämte för lin A. 1 t.: lika och gemensamt med L. 7:1 A; 13 skriftliga översättningar till tyska, därav 5 på läroverket. — *Ewerth*.

- Engelska.** Lin. B, 2 t. Läsning av Massey, sid. 69–83; realia: Bihaget i Massey och Baker's Guide; läsning ex tempore i Memoirs of Sherlock Holmes; valda stycken, vilka läxvis repeterats; Beasley: övning, läxvis och ex tempore, i läsning av engelska handstilar, omkr. 20 sidor, vilka även översatts. Repetition av Mathesii grammatik, huvudsakligen i anslutning till "Övningar till formläran" i Calwagen, vilka översatts muntligt och delvis skriftligt; härill 4 skrivningar utan hjälpredor, vardera 1 lektionstimme. Talövningar: Rodhe, st. 15–20 med de 10 första frågorna och svaren till varje stycke. – *Palmgren.*
- Lin. A, 1 t. Läsning av Massey, sid. 10–21; realia: Bihaget i Massey och Baker's Guide; Beasley: övning, läxvis och ex tempore, i läsning av engelska handstilar, omkr. 20 sidor, vilka även översatts; behövlig grammatik enl. Mathesius. – *Palmgren.*
- Franska,** 3 t. Lika och gemensamt med reallinjen. – Lin. B. dessutom gemensamt med reallinjen 1 t., som använts till muntliga och skriftliga översättningsövningar ur Edströms urval, fortsatta stilgenomgångar samt kursivläsning. – *Ranzén.*
- Historia och geografi,** 3 t. Allmän historia: tiden efter 1815 samt repetition av hela nya tiden. Svensk historia: nyaste tiden samt repetition från nyare tidens början. Statskunskap: huvuddragen av Sveriges grundlagar och kommunalförfattning. – *Blomgren.*
- Filosofisk propedeutik,** 1 t. Lika och gemensamt med reallinjen. – *Haller.*
- Matematik,** 3 t. Diofantiska ekvationer, maxima och minima, planimetri, repetition av hela skolkursen i algebra och geometri. – B-linjen dessutom 2 t.: trigonometrisk beräkning av trianglar och andra plana figurer samt repetition av B-linjens särskilda kurs; 13 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. – *Lindskog.*
- Naturvetenskap. Biologi,** 1 t. Lika och gemensamt med reallinjen. – *Sjögren.*
- Fysik,** 2 t. Akustik och optik; repetition av skolkursen. – *Lindskog.*

5. Nya läroböcker.

Under läsåret äro införda följande nya läro- och läseböcker:

- S. Tessing*, Latinsk skolgrammatik;
- Daniel Elfstrand*, Engelsk elementar- och läsebok, jämte ett häfte övningar till samma bok, att användas i klass 4 och följande år i klass 5;
- Heine*, Die Harzreise, ed. Rebbe;
- Collins*, The woman in White, I, Tauchnitz ed.;
- Jerome*, Three Men in a Boat, ed. Lindberg;
- Carlson och Fagerlund*, Skolgeografi, andra kursen, för klass 6 och ring I och II;
- Knut Bohlin*, Växternas livsföreteelser, för klass 6;
- S. Almqvist*, Lärobok i zoologi, för ring II och sedan successivt uppåt i st. f. Boas–Haij, Djurrikets naturalhistoria, som endast skall läsas i realskolan; samt på försök att användas under detta läsår:
- H. Anderson*, Den kristna tros- och sedeläran, för klass 1 och 2;
- S. Herner*, Israels historia i kort sammandrag, för klass 4;
- C. G. Grimberg*, Sveriges, Norges och Danmarks historia, för klass 3;
- Ad. Meyer*, Fältmätning, för klass 3;
- C. A. Mebius*, Handledning vid undervisningen i fysik, för klass 4 och 5;
- Ludvig Johansson*, Lärobok i kemi, för klass 5 och 6;
- A. Hennig*, Lärobok i geologi, för klass 5.

6. Undervisning i välskrivning

har på lärorummet bedrivits efter Holmqvistska metoden, med 1:a klassen 2 timmar i veckan, varvid böckerna I–V blivit genomgångna, samt övningar skelt på svarta tavlan, med 2:a klassen 2 timmar i veckan, likaledes med övningar på svarta tavlan, och med 3:e klassen 1 timme i veckan, varvid de mera försigkomna även övats i rundskrift. — *Berg.*

7. Undervisningen i teckning.

Läroböcker och undervisningsmateriel.

“Lärobok i geometrisk konstruktionsritning för de allm. läroverken” av P. Henriques och C. Verner; Dekorative Vorbilder. “De första grunderna i lavering med tusch” av E. Klingström; “De första grunderna i skuggläggning med penna” av H. Hörlin; “Pennteckningsstudier” av O. Lindberg; “Blomsterstudier” av Elisabeth Björk; övningsblad i akvarellmålning; klotsar av glas och trä. Tillämpningsmodeller av trä för linearritning och frihandsteckning; diverse gipser från tekniska skolans i Stockholm gipsgjuteri; diverse varor av porslin, terracotta och lera; husgerådssaker och verktyg; pressade växter.

Övningskurser.

Realskolan.

- Klass 1, 1 t. Teckning på opunkterat papper efter förteckning på krittavlan; konturteckning efter verkliga föremål; lättare färgläggning; minnesteckning; hemuppgifter.
- ” 2, 1 t. Konturteckning efter verkliga föremål; lättare färgläggning; minnesteckning; hemuppgifter.
- ” 3, 2 t. Teckning efter verkliga föremål i projektion; teckning av plana gipsornament; enklare ornament och mönsterteckning med färgläggning; teckning efter pressade växter med målning; minnesteckning; hemteckning.
- ” 4, 2 t. Konturteckning efter fristående föremål i projektion och efter plana gipsornament; ornament- och mönsterteckning med färgläggning; teckning och målning efter pressade växter. Linearritning: plana geometriska konstruktioner.
- ” 5, 2 t. Perspektivisk konturteckning; ornament- och mönstermålning; teckning efter pressade växter med målning. Linearritning: plana geom. konstruktioner; de första grunderna av projektläran med tillämpning på enklare modeller.
- ” 6, 2 t. Teckning av fristående föremål med återgivande av skuggor och färger; pennteckning; kolteckning; akvarellmålning. Linearritning: projektlära; uppritning av verkliga föremål; krokiteckning.

Gymnasiet.

- Ring I, 2 t. I huvudsak detsamma som klass 6.
- ” II, 2 t. Teckning av fristående föremål, uppstoppade fåglar o. dyl. med återgivande av skuggor och färger i pastell och akvarell; kolteckning; pennteckning. Linearritning: runda kroppar; uppmätning och uppritning av verkliga föremål såsom verktyg, möbler o. dyl. med lavering.

Sjunde klassen.

Klass R. 7:1, 2 t. Pastellmålning; akvarellmålning; laving; kolteckning; pennteckning. Linearritning: krokiteckning; uppritning av verkliga föremål; geometrisk skugglära med övningsuppgifter.

„ L. 7:1, 1 t. Samma kurs som R. 7:1 fastän något mindre.

„ R. 7:2, 2 t. Pastell- och akvarellmålning; skuggövningar i kol och blyerts; pennteckning. Linearritning: geom. skugglära; perspektivlära (indirekt och direkt metod); tillämpningar.

„ L. 7:2, 1 t. Samma kurs som R. 7:2 fastän något mindre.

Linearritning har övats under hela höstterminen. De lärjungar, som ej hunnit avsluta de lagstadgade kurserna under denna tid, hava vid vårterminens början fått fortsätta med dessa övningar, så att kurserna blivit genomgångna.

Frivillig teckning

har ägt rum två timmar i veckan. Antalet däri deltagande lärjungar utgjorde under höstterminen 31 och under vårterminen ungefär lika många. Under den frivilliga teckningen hava lärjungarna dels fortsatt med de ritningar, som voro i arbete under de obligatoriska teckningstimmarna, dels ritat saker, som ligga utanför den lagstadgade planen för teckningsundervisningen, såsom monogram, textningar, studier av djur, fåglar, kranier samt utvecklingsstadier hos växter, vilka samtliga teckningar sedan färglagts. Dessutom hava åt flera lärjungar utlånats planscher för frivilligt hemarbete.

8. Undervisningen i sång och instrumentalmusik.

A) Musikens teori och sång.

Sångklass I (lärjungar i kl. 1). Onsd. 9,50 – 10,35, torsd. 2,45 – 3,30. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildnings-, tonträfnings- och taktövningar. Körsång: stycken ur "Normal-sångbok" av C. J. Berg m. fl.; koraler.

„ II (lärjungar i kl. 2, 3 o. 4). Onsd. 2,15 – 2,30, fred. 9,50 – 10,35, lörd. 2,45 – 3,15. Elementarsång: lika med sångklass I. Körsång: Unisona sånger ur sångsamlingen "Sjung, svenska folk" samt valda fyrstämmiga ur Sv. skolkvartetten.

„ III (lärjungar i kl. 5, 6 och ring I). Tisd. 2,45 – 3,30, lörd. 2,45 – 3,30. Elementar- och körsång lika med föreg.

„ IV (lärjungar i klass 6, ring I, II och kl. 7). Onsd. o. lörd. 2,45 – 3,15. Körsång: lika med föreg.

Sångklass I bildar den lägre köravdelningen och sångklasserna II, III o. IV utgöra den högre.

B) Instrumentalmusik

har övats tisd. och fred. 5,30 – 7. Undervisning har meddelats i violin-, piano- och orgelspelning. Följande arbeten ha använts: Hennings violinskola, Hirsch's bibliotek för violinister, Bocklets pianoskola, Sonatiner, samlade och utgivna av Kleinmichel, Lunds orgelskola, orgelalbum av Hägg, m. m. Vid samspelning har förekommit inövning av stycken för piano, orgel och violer.

9. Undervisningen i gymnastik och militärövningar.

A) Gymnastik och fäktning.

Gymnastikövningarna hava för alla klasser pågått $\frac{3}{4}$ timme dagligen 4 dagar i veckan, av- och påklädnad ej inberäknad, och har därunder en fullständig pedagogisk dagövning genomgått.

Klass 6, ringarna I och II samt klass 7:1 hava 2 gånger i veckan, under $\frac{3}{4}$ timme varje gång, övats i florettfäktning.

Under höstterminen 1907 hava 10 st. lärjungar i 7:de klassen haft 1 timmes sabelhuggning i veckan.

Vid gymnastikövningarna hava lärjungarna varit fördelade på 4 avdelningar med följande antal i varje.

Höstterminen 1907:

1:sta avdelningen	klass 1 och 2	39
2:dra	" " 3 " 4	34
3:dje	" " 5, 6 och ring I	56
4:de	" ring II och klass 7	64
		Summa 193

Vårterminen 1908:

1:sta avdelningen	klass 1 och 2	35
2:dra	" " 3 " 4	35
3:dje	" " 5, 6 och ring I	55
4:de	" ring II och klass 7	61
		Summa 186

Övningstiderna ha varit följande:

Gymnastik:

1:sta avdeln. månd., tisd., torsd., fred. kl. 9,50 – 10,35 f. m.

2:dra " månd. } kl. 8,55 – 9,40 f. m., { onsd. kl. 9,50 – 10,35 f. m.
 torsd. } { lörd.

3:dje " tisd., onsd., fred., lörd. kl. 8,55 – 9,40 f. m.

4:de " tisd., onsd., fred., lörd. kl. 1,50 – 2,35 e. m.

Fäktning:

Klass 6 och ring I månd., torsd. kl. 1,50 – 2,35 e. m.,

ring II och klass 7:1 månd., torsd. kl. 2,45 – 3,30 e. m.

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund av nedanstående orsaker icke deltagit i de ordnade kroppsövningarna eller hänvisats till särskild avdelning eller rote för svagare lärjungar.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Termin och klasser	Sjukdomar													Andra orsaker	Summa	Hela antalet närvarande lärjungar
	I syn- och hörselorganerna	I nervsystemet	I cirkulationsorganerna	I andedräktsorganerna	I matsmältingsorganerna	I urin- och könsorganerna	I rörelseorganerna och bensystemet	Medfödd missbildning	Tarmbräck	Allmän svaghet	Andra sjukdomar	Summa				
<i>Vårterminen 1907:</i>																
Icke deltagande:																
klasserna 1-5	-	1	2	-	-	-	-	-	1	-	3	7	-	7	125	
„ 6, I, II, 7	1	-	8	-	-	2	-	-	1	-	2	14	-	14	109	
Summa	1	1	10	-	-	2	-	-	2	-	5	21	-	21	234	
Hänvisade till svagavdelning eller svagrote:																
klasserna 1-5	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	1	5	-	5	-	
„ 6, I, II, 7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	
Summa	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	1	6	-	6	-	
<i>Höstterminen 1907:</i>																
Icke deltagande:																
klasserna 1-5	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	2	103	
„ 6, I, II, 7	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	2	11	-	11	103	
Summa	-	1	8	-	-	1	-	-	1	-	2	13	-	13	206	
Hänvisade till svagavdelning eller svagrote:																
klasserna 1-5	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	
„ 6, I, II, 7	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	
Summa	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-	

Vårterminen 1907:

Lärjungarna i 7:2 hava ej deltagit i florettfäkning.

Antalet av i gymnastikövningarna icke deltagande har sedan förra terminen ökat med 5; antalet till svagrote hänvisade har ökat med 3.

De olika arterna av fall under rubriken "andra sjukdomar" äro: blindtarmsinflammation, huvudvärk och skrofler.

Höstterminen 1907:

Lärjungarna i 7:2 hava ej deltagit i florettfäkning.

Antalet av i gymnastikövningarna icke deltagande har sedan förra terminen minskats med 8; antalet till svagrote hänvisade har minskats med 2.

De olika arterna av fall under rubriken "andra sjukdomar" äro: blindtarmsinflammation och blodbrist.

B) Militärövningar.

Redogörelse över militärövningarna år 1907.

a) Militärövningarna togo sin början tisdagen den 27 augusti och avslutades torsdagen den 12 september. Tidsindelningen har under övningarna varit följande:

	I	II	III	IV
F. b. målskjutning och skjutning	45	46	45	36
Exercis	8	6	4	4
Instruktion	4	4	3	4
Avstånds-mätning och bedömning	3	4	8	8
Tjänstgöring som befäl	—	—	—	8
Summa tim.	60	60	60	60

b) Samtliga föreskrivna övningar hava tack vare en gynnsam väderlek medhunnits; dock hava övningarna nr:is 17, 18, 20, 21, 22 och 23 tabell I måst utföras på 15 meters avstånd på grund av att den vid läroverket befintliga kammarskjutningsbanan ej medgiver skjutning å längre håll än 15 meter.

c) Under övningarna har i regel varje klass utgjort en övningsavdelning och har antalet elever i avdelningarna I—IV utgjort respektive 28, 18, 19 och 24, varjämte 6 tillhört särskild avdelning. Dessutom hava 9 icke vapenföre tjänstgjort såsom ammunitionsredogörare och markörer m. m.

d) Övningarna hava letts av undertecknad med biträde av 3 distinktionskorpraler, som till denna tjänstgöring blivit kommenderade.

e) Inspektion av övningarna har förrättats fredagen den 6 september av chefen för Kungl. Västgöta regemente.

Rörande de för årets militärövningar den 3 maj 1907 utfärdade bestämmelserna har jag intet att erinra, och synas mig tabellerna för kammarskjutningen och skolskjutningen väl valda. Genom inskränkningen av antalet övningsdagar erfordras emellertid, att övningarna ej störas av ogynnsam väderlek, ty i annat fall torde resultatet av övningarna bliva i hög grad förminskat.

Till militärövningarna vid Vänersborgs läroverk skall enligt generalorder kommenderas 1 officer och 3 underbefäl. Tydligt är, att under sådana förhållanden officeren måste direkt leda en avdelnings övningar, och då skolskjutnings- och kammarskjutningsbanorna äro belägna på omkring 2 km. avstånd från varandra och dessutom med svårighet och endast i undantagsfall medgiva att mer än en avdelning i sänder begagnar respektive banor, bliver det för ledaren så gott som omöjligt att övervaka de övriga avdelningarnas övningar. Genom beordrande av ytterligare ett underbefäl torde denna stora olägenhet böra avhjälpas till ett kommande år.

Då skjutövningarna enligt de nya bestämmelserna måste pågå med samtliga avdelningar på en gång, är det antal 6,5 mm. gevär m/96, varöver läroverket förfogar, allt för litet, och anser jag gevärens antal, nu 16, bör ökas till åtminstone 30 st.

Bland kammarammunitionen hava förekommit några patroner med mantlade kulor, och hava dessa vid skottlossning fastnat i loppet.

Vänersborg den 13 september 1907.

Robert Sahlberg.

Löjtnant vid Kungl. Västgöta regemente.

B. Lärarna.

10. Lärarnas tjänstställiganden under höstterminen 1907.

Rektor *N. Lindskog*:

matematik i L. 7:2	3 t.
” i L. 7:2 B	2 ”
” i R. 7:1	7 ”
fysik i L. 7:2	2 ” = 14 t.
matematiska skripta i L. 7:2 B och R. 7:1.	

Lektor *S. Tessing*:

latin i L. 7:2	7 t.
” i L. 7:1	7 ”
” i L. II	6 ” = 20 t.
latinska skripta i L. 7:2 och L. 7:1.	

Lektor *E. M. Haller*:

kristendom i 7:2	2 t.
” i L. 7:1	2 ”
” i R. 7:1	2 ”
” i II	2 ”
” i I	2 ”
” i 5	2 ”
” i 4	2 ”
modersmålet i R. 7:1	2 ”
filos. prop. i 7:2	1 ”
” ” i L. 7:1	1 ”
” ” i R. 7:1	1 ” = 19 t.
svenska skripta i R. 7:1,	
morgonböner varannan vecka,	
skolgudstjänst en söndag varannan månad,	
klassföreståndare i L. 7:2.	

Lektor *J. F. Palmgren*:

engelska i L. 7:2 A	1 t.
” i L. 7:2 B	2 ”
” i R. 7:2	3 ”
” i L. 7:1 B	2 ”
franska i L. 7:1	3 ”
” i L. 7:1 B	1 ”
” i R. 7:1	4 ”
” i II	4 ” = 20 t.
engelska skripta i R. 7:1,	
franska ” i L. 7:1 och R. 7:1,	
klassföreståndare i R. 7:1.	

Lektor *A. E. Lundal*:

matematik i R. 7:2	7 t.
fysik i R. 7:2	3 ”
” i L. 7:1	2 ”
” i R. 7:1	3 ”
” i II	1 ”
” i R. II	1 ”
” i I	2 ”
” i R. I	1 ”
” i 6	2 ” = 22 t.
matematiska skripta i R. 7:2,	
fysikaliska ” i R. 7:2 och R. 7:1,	
klassföreståndare i R. 7:2.	

Lektor *L. S. Blomgren*:

modersmålet i L. 7:1	2 t.
” i I	3 ”
hist. o. geogr. i L. 7:2	3 ”
” ” ” i R. 7:2	3 ”
” ” ” i L. 7:1	3 ”
” ” ” i R. 7:1	3 ”
historia i II	2 ”
geografi i I	2 ” = 21 t.
svenska skripta i L. 7:1 och I,	
klassföreståndare i L. 7:1.	

Vik. lektor *A. V. Bergny*:

modersmålet i 7:2	2 t.
latin i L. I	6 ”
grekiska i L. 7:2 A	6 ”
” i L. 7:1 A	6 ” = 20 t.
svenska skripta i 7:2.	

Adjunkt *K. Ewerth*:

tyska i 7:2	1 t.
” i L. 7:A	1 ”
” i L. 7:1	1 ”
” i R. 7:1	1 ”
” i II	2 ”
” i I	2 ”
” i 6	3 ”

tyska i 3 6 t.
 historia i 3 3 " = 20 t.
 tyska skripta i L. 7: A, II, I och 6,
 klassföreståndare i II.

Adjunkt *G. Wetterlundh*:

kristendom i 6 2 t.
 " i 3 3 "
 " i 2 3 "
 " i 1 3 "
 tyska i 5 4 "
 engelska i 6 4 "
 historia i 1 2 "
 geografi i 1 2 " = 23 t.
 engelska skripta i 6,
 morgonböner varannan vecka,
 skolgudstjänst en söndag varannan månad,
 klassföreståndare i I.

Adjunkt *O. F. Jonsson*:

modersmålet i 4 4 t.
 " i 1 5 "
 tyska i 4 4 "
 " i 1 6 "
 historia i I 3 "
 " i 4 3 " = 25 t.
 svenska skripta i 4,
 tyska " i 4,
 klassföreståndare i 4.

Adjunkt *A. Persson*:

modersmålet i 6 3 t.
 " i 2 5 "
 tyska i 2 6 "
 engelska i L. 7:1 A 1 "
 " i 5 5 "
 historia i 2 3 "
 geografi i 2 2 " = 25 t.
 svenska skripta i 6,
 klassföreståndare i 2.

Adjunkt *G. Setterberg*:

matematik i L. 7:1 3 t.
 " i L. 7:1 B 2 "
 " i R. II 6 "
 " i L. I 5 "
 " i 5 4 " = 20 t.
 matematiska skripta i L. 7:1 B, R. II och L. I.

Adjunkt *K. J. F. Sjögren*:

biologi i L. 7:2 B + R. 7:2 1 t.
 " i L. 7:1 1 "
 " i R. 7:1 1 "
 " i II 2 "
 " i I 1 "
 " i 6 2 "
 " i 5 2 "
 " i 4 1 "
 kemi i R. 7:2 2 "
 " i R. 7:1 2 "
 " i R. II 2 "
 " i R. I 2 "
 " i 6 1 "
 " i 5 2 " = 22 t.
 granskning av herbarier,
 klassföreståndare i 6.

Adjunkt *H. G. Wendbladh*:

modersmålet i II 3 t.
 " i 5 3 "
 historia i 6 4 "
 " i 5 3 "
 geografi i 6 2 "
 " i 5 2 "
 " i 4 2 "
 matematik i 1 4 "
 naturlära i 1 2 " = 25 t.
 svenska skripta i II och 5,
 klassföreståndare i 5.

Vik. adjunkt *G. R. E. Törnquist*:

geografi i II 1 t.
 matematik i L. II 4 "
 " i R. I 7 "
 " i 6 5 "
 " i 4 5 " = 22 t.
 matematiska skripta i L. II, R. I och 6.

Vik. adjunkt *S. A. K. Ranzén*:

engelska i R. 7:1 3 t.
 " i II 2 "
 " i R. II 1 "
 " i I 2 "
 " i R. I 1 "
 " i 4 5 "

franska i 7:2	3 t.
” i L. 7:2 B+R. 7:2.....	1 ”
” i 6.....	2 ”
” i 5	2 ” = 22 t.

engelska skripta i R. 7:1, R. II och R. I,
franska ” i 7:2,
klassföreståndare i I.

Extra lärare *J. E. Ekander*:

modersmålet i 3.....	6 t.
geografi i 3.....	2 ”
matematik i 3.....	5 ”
” i 2.....	5 ”
naturlära i 3.....	2 ”
” i 2.....	2 ”

fysik i 5.....	1 t.
” i 4.....	2 ” = 25 t.
klassföreståndare i 3.	

Vik. teckningslärare *O. B. L. Berg*:

teckning	22 t.
välskrivning.....	5 ” = 27 t.

Musiklärare *E. N. Ullman*:

musikens teori och sång	6 t.
instrumentalmusik.....	4 ” = 10 t.

Gymnastiklärare *A. T. Warodell*:

pedagogisk gymnastik.....	16 t.
fäktning.....	4 ” = 20 t.

Under vårterminen har vik. adjunkt *F. A. Sjöman* haft samma tjänstställiganden, som under höstterminen tillkommo adjunkt Setterberg.

II. Tjänstledighet har åtnjutits

av adjunkt *Bergman* för sjukdom från läsårets början till och med den 24 januari, då han beviljats avsked;

” ” *von Sydow* under läsåret för hälsans vårdande;

” ” teckningslärarinnan fru *Henning* för sjukdom från läsårets början till den 1 mars, då hon beviljats avsked;

” ” gymnastikläraren *Warodell* under tiden 8 febr. – 7 mars för sjukdom.

Dessutom har adjunkt *Setterberg* av Kungl. Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk blivit avstängd från tjänstgöring från och med ingången av vårterminen tillsvidare och intill dess i mål som mot honom blivit anhängiggjort inför domkapitlet i Skara, blivit slutligen dömt eller domstol' annorlunda förordnat.

12. Förordnade hava varit

såsom *vikarier*:

fil. lic. *A. V. Bergny* under läsåret i ledigheten efter avlidne lektor Thomson;

fil. kand. *G. R. E. Törnquist* under läsåret för adjunkt von Sydow;

fil. kand. *S. A. K. Ranzén* under läsåret för adjunkt Bergman samt, efter hans avskedstagande, i ledigheten;

fil. kand. *F. A. Sjöman* under vårterminen för adjunkt Setterberg;

teckningslärare *O. B. L. Berg* under läsåret för teckningslärarinnan Henning och, efter hennes avskedstagande, i ledigheten;

underlöjtnant *C. J. G. Carlberg* under tiden 8 febr. – 7 mars för gymnastiklärare Warodell;

såsom *extra lärare*:

fil. stud. *J. E. Ekander* under läsåret.

13. Den 4 augusti 1907 avled lektorn vid läroverket *J. A. Thomson*. För att om möjligt stärka sina sedan gammalt angripna nerver tillbragte han sommaren vid Bjerreds saltsjöbad invid Öresund. Under besök i Lund hade han då kommit i beröring med en nervfeber epidemi, som

vid den tiden utbröt där, och hade icke tillräcklig motståndskraft att övervinna sjukdomen, utan dukade under. Vid ännu icke fyllda 50 år rycktes han bort från sin familj, sitt land och sitt arbete. Läroverket förlorade i honom en ovanligt dugande, kunnig och pliktrogen lärare, som under sin verksamhet här förvärvat sig såväl ungdomens som sina medbröders djupa högaktning och varma tillgivenhet. Hans minne kommer alltid att leva ärat bland dem, som med honom kommo i beröring. Frid över detta minne!

Den 24 januari 1908 erhöll adjunkten *A. G. Bergman* på egen begäran nådigt avsked med pension, och den 14 februari meddelades teckningslärarinnan fru *J. K. Henning* likaledes på egen begäran avsked från och med februari månads utgång, sedan hon dessförinnan av K. M:t beviljats pension vid avskedstagandet. Såväl adjunkt Bergman som fru Henning hava alltsedan år 1900 haft tjänstledighet från sina befattningar för sjukdom. Läroverket hembär dem nu sitt tack för samvetsgrant arbete i dess tjänst under hälsans dagar och önskar, att deras återstående må bliva så mycket som möjligt fria från lidanden och sorger.

Den 9 april 1908 utnämndes adjunkten vid högre allmänna läroverket i Lund fil. doktor *Nils Berner* till lektor i modersmålet och tyska härstädes från och med den 1 maj. Lektor Berner har om sig meddelat följande biografiska notiser.

Nils Berner är född i Billinge, Malmöhus län, den 11 januari 1867. Föräldrar: vaktmästaren Nils Andersson och hans hustru Anna Nilsson. Intogs höstterminen 1881 i Lunds högre allmänna läroverk och avlade mogenhetsexamen där den 31 maj 1888. Inskrevs som student vid Lunds universitet den 31 augusti 1888; avlade examen stili latini pro gradu philosophico den 31 januari 1889, filosofie kandidatexamen den 31 maj 1893, filosofie licentiatexamen den 14 september 1899, disputerade för filosofisk doktorsgrad den 26 maj 1900 och promoverades till filosofie doktor den 31 maj s. å. Genomgick under läsåret 1900–1901 provårskurs vid Lunds högre allmänna läroverk. Har tjänstgjort som vikarierande och extra lärare vid Lunds högre allmänna läroverk, utom kortare förordnanden före och under provåret, från och med höstterminen 1901; som vikarierande lektor vid Malmö högre allmänna läroverk den 1–15 september 1905; som lärare i engelska och franska vid Högre elementarskolan i Lund för flickor läsåren 1901–1905; som lärare i tyska och engelska vid Lunds fullständiga läroverk för flickor läsåret 1903–1904. Utnämndes till adjunkt vid Lunds högre allmänna läroverk den 15 mars 1907 samt till lektor i modersmålet och tyska vid Vänersborgs högre allmänna läroverk den 9 april 1908. Har för språkstudier på egen bekostnad företagit följande resor, sommaren 1900 till Tyskland, deltog därunder i feriekurs vid Marburgs universitet, sommaren 1901 till Frankrike samt somrarna 1902 och 1903 till England. Har av Kungl. Maj:t erhållit resestipendium för att instundande sommar idka språkstudier i Tyskland. Var från den 24 september 1900 till samma dag 1903 Helsingborg—Landskrona Nations kurator.

Har av trycket utgivit: Die mit der Partikel ge- gebildeten Wörter im Héland, gradualdisp., Lund 1900. Helsingborgs-Landskrona Nation vårterminen 1890—vårterminen 1902, i Till Martin Weibulls Minne, Lund 1903.

Den 1 augusti 1907 avled läroverkets läkare f. d. regementsläkaren m. m. med. lic. *K. J. N. Bylund*, som alltsedan skolläkareinstitutionens uppkomst tjänstgjort härstädes. Till hans efterträdare är förordnad stadsläkaren med. lic. *P. H. R. Jennische* för en tid av tre år, räknat från den 1 juli 1907.

14. Den 1 maj detta år äro en adjunktsbefattning, anslagen med ämnena engelska (föreläsdesvis) och franska, samt teckningslärarebefattningen vid läroverket lediga.

C. Lärjungarna.

15. De närvarande lärjungarnas antal.

Höstterminen 1907.

Klasser och ringar	Gemen- samma linjen	Reallinjen	Latinlinjen		Summa
			utan	med	
			grekiska		
1	15	—	—	—	15
2	25	—	—	—	25
3	18	—	—	—	18
4	17	—	—	—	17
5	28	—	—	—	28
6	17	—	—	—	17
I	—	12	2	—	14
II	—	16	10	—	26
7: 1	—	15	8	2	25
7: 2	—	12	5	4	21
Summa	120	55	25	6	206

Vårterminen 1908.

Klasser och ringar	Gemen- samma linjen	Reallinjen	Latinlinjen		Summa
			utan	med	
			grekiska		
1	14	—	—	—	14
2	22	—	—	—	22
3	19	—	—	—	19
4	17	—	—	—	17
5	28	—	—	—	28
6	17	—	—	—	17
I	—	11	2	—	13
II	—	16	10	—	26
7: 1	—	15	8	2	25
7: 2	—	13	5	4	22
Summa	117	55	25	6	203

Ingen frånvarande under någondera terminen.

16. --

17. --

18. Under höstterminen hava de lärjungar i sjunde klassen, som läsa grekiska, näml. 2 i nedre sjunde och 4 i övre sjunde klassen, tillika begagnat sig av undervisningen i engelska. I femte klassen hava 13 och i sjätte klassen 10 begagnat sig av den frivilliga undervisningen i franska. Av dessa hava 4 i femte och 9 i sjätte klassen åtnjutit befrielse från undervisningen i teckning.

19. *Antal i teckning, i musik samt i gymnastik och militärovnings undervisade lärjungar höstterminen 1907.*

Avdelningar och linjer	Närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och militärovnings	
		Lärjungar, som deltagit			Lärjungar, som undervisats i		Lärjungar, som deltagit i	
		i obligatorisk teckning	i frivillig teckning och därjämte obligatorisk	endast i frivillig teckning	musikens teori och sång	instrumental-musik	gymnastik och fäktning	militärovnings
1	15	15	4	—	15	1	15	—
2	25	25	3	—	24	7	24	—
3	18	18	3	—	15	3	18	—
4	17	17	5	—	8	4	16	—
5	28	24	11	—	13	7	28	—
6	17	8	1	—	3	2	15	15
R. I	12	12	2	—	3	4	12	12
L. I	2	2	—	—	1	1	1	—
R. II	16	16	5	—	4	3	15	15
L. II	10	10	—	—	3	2	8	8
R. 7:1	15	15	1	—	7	3	14	14
L. 7:1	10	8	—	—	6	—	9	9
R. 7:2	12	12	—	—		3	—	10
L. 7:2	9	5	—	—	4	1	8	8
		—	—	—				
Gemens. linjen	120	107	26	—	78	24	116	15
Reallinjen	55	55	8	—	17	10	51	51
Latinlinjen . . .	31	25	—	—	14	4	26	25
		—	—	—				
Summa	206	187	34	—	109	38	193	91

20. Antalet ämnen, i vilka hemläxor blivit för varje dag lärjungarna föresatta, ävensom den dagliga överläsningstiden hava varit fördelade på ungefär följande sätt.

I klass	1	dagliga hemläxor i	2 à 3	ämnen, överläsningstid i medeltal	46 min.
"	2	"	"	i 3	" " 66 "
"	3	"	"	i 3 à 4	" " 64 "
"	4	"	"	i 4	" " 59 "
"	5	"	"	i 4	" " 1 tim. 11 "
"	6	"	"	i 4	" " 2 " 11 "

I ring R. I dagl. hemläxor i 4 ämnen, överläsningstid i medeltal 1 tim. 52 min.

"	L. I	"	"	i 4	"	"	"	2	"	15	"
"	R. II	"	"	i 4	"	"	"	1	"	46	"
"	L. II	"	"	i 4	"	"	"	2	"	24	"
I klass	R. 7:1	"	"	i 4	"	"	"	2	"	50	"
"	L. 7:1	"	"	i 4	"	"	"	2	"	59	"
"	R. 7:2	"	"	i 4	"	"	"	3	"	16	"
"	L. 7:2	"	"	i 4	"	"	"	3	"	30	"

I ovanstående arbetstimmar är icke inberäknad den tid, som åtgår till utarbetande av hemskripta. Härtill åtgå i medeltal i varje vecka 2 timmar för klass 6 och ring I, $2\frac{1}{3}$ för R. II, 2 för L. II, $4\frac{1}{2}$ för R. 7:1, 5 för L. 7:1, 6 för R. 7:2 och 5 för L. 7:2.

Till förberedelse till måndagarna har arbetet minskats, så att 1:sta och 2:dra klassen haft läxfritt, 3:dje klassen 1 läxa, 4:de 2, 5:te och högre klasser 3 läxor.

2I. Angående lärjungarnas kroppsbyggnad och allmänna hälsotillstånd har läroverkets läkare avgivit följande uppgifter.

Tabellarisk uppgift över lärjungarnas kroppsbyggnad och allmänna hälsotillstånd samt över antalet närsynta och döva.

Höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Klass	Antal lärjungar	Medel-			Lidande av bleksot	Ofta besvärade av huvudvärk	Ofta besvärade av näsblod	Närsynthetsgrad			Summa när-synta	Lidande av dövhet
		ålder	längd cm.	vikt kg.				Under 3 D	3—6 D.	Öfver 6 D.		
1	15	9,7	134,3	29,1	---	—						
2	25	11,1	141,0	32,6	—	—						
3	18	11,9	143,1	34,2	1	—						
4	17	13,9	156,1	43,2	—	—						
5	28	14,0	157,4	45,8	—	—						
6	17	16,2	165,9	54,9	1	—						
I.	14	15,4	162,3	46,9	1	—						
II	26	16,5	170,9	60,5	2	—						
7:1	25	17,6	174,3	63,0	3	1						
7:2	21	18,5	176,6	67,9	1	—						
Summa	206	—	—	—	9	1						

Tabellarisk uppgift å antalet sjuka och sjukdomar bland lärjungarna.

Höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7
S j u k d o m a r	Närvarande lärjungar	Sjuka personer	Sjukdomsfall	Sjukdaggar	Döda	Anmärkingar
XI. 154. Lymfadenitis acut.	206	1	1	--		
XII. 162. Bronchitis acut.		16	16	85		
XIII. 174. Angina tonsillaris		8	8	25		
" 181. Enteritis acut.		1	1	4		
" 182. Appendicitis		1	1	8		
XVI. 239. Rheumat. muscul.		1	1	—		
" 244. " art. acut		1	1	14		
XVII. Eczema		1	1	--		
" Furuncularis		1	1	8		
XIX. 295. Distorsio		1	1	3		
" 296. Vulnus		1	1	21		
Vegetat. adenoid (operatio)		1	1	9		

För vårterminen 1907 inkommo inga uppgifter på grund av dåvarande skolläkarens sjukdom.

22. —

23. Av de under läsåret inskrivna hava förut bevisat läroverk, näml. senast

folkskola	12
allmänt läroverk	2
enskilt	8
samt endast undervisats i hemmen	3
Summa	25

Bland de å raden för "folkskola" uppförda lärjungarna hava 3 efter avgången från folkskolan åtnjutit enskild undervisning såsom förberedelse för inträde vid läroverket.

24. Under vårterminen 1907 hava följande lärjungar, som genomgått läroverkets sjunde klass, avlagt godkänd *mogenhetsprövning*.

Realister:

A. Georg Bergman	utan uppgivet levnadsyrke,
C. Wilhelm Folcker	till militäryrket,
B. Erik Franzén	" handelsinstitut,
A. Ivan Hæger	" universitet,
Carsten Jacobsen	" handelsinstitut,
O. Wilhelm Larsen	" militäryrket,
Algot F. M. Rasmussen	" lantmäteriyrket,
Knut T. Wolgast	" mariningenjörstaten;

latinare, icke greker:

<i>Sven C. O. Cahlgren</i>	till militäryrket,
<i>Arvid J. Dahlin</i>	„ „
<i>O. Verner Olsson</i>	utan uppgivet levnadsyrke,
<i>Einar Åberg</i>	till lantmäteriyrket;

latinare, greker:

<i>K. Robert Grane</i>	till högskola,
<i>Anders S. Johansson</i>	„ universitet,
<i>L. Fjalar Tessing</i>	„ journalistyrket,
<i>John H. Tidstrand</i>	„ universitet.

Under vårterminen 1907 hava följande lärjungar, som genomgått läroverkets sjätte klass, avlagt godkänd *realskolexamen* och därefter avgått från läroverket:

<i>Ernst W. Bergman</i>	till länsmanstjänst,
<i>Bror E. J. Emanuelsson</i>	„ poststaten,
<i>Gustaf E. A. Frithioff</i>	„ tullstaten,
<i>N. G. Ture Kihlberg</i>	„ handelsinstitut,
<i>Frans K. Krönlein</i>	„ Chalmers tekn. läroanst.,
<i>Knut R. Nilsson</i>	utan uppgivet levnadsyrke,
<i>Sven O. Olsson</i>	till järnvägstjänst,
<i>G. Viktor Sandberg</i>	„ „
<i>Viktor N. Thorstensson</i>	„ „
<i>John E. Torsell</i>	„ „

Godkänd *realskolexamen* avlades samtidigt av lärjungarna i sjätte klassen B. Hjalmar Bellander, A. Herbert Claësson, Alf Häckner, O. R. Hjalmar F. Johannesson och Tor H. Wolgast, vilka dock sedermera efter godkänd *prövning* fortsatt i läroverkets andra ring.

25. I övrigt hava under år 1907 följande lärjungar *avgått* från läroverket:

Under vårterminen och påföljande mellantermin:

från klass 1	<i>G. Harry Petterson</i>	utan uppgivet ändamål,
„ „ „	<i>O. Gösta Wassén</i>	till annat allmänt läroverk,
„ „ 2	<i>Axel A. O. Frithioff</i>	utan uppgivet ändamål,
„ „ „	<i>K. V. Helge Södervall</i>	till annat allmänt läroverk,
„ „ „	<i>Ralf T. Wikland</i>	„ enskilt läroverk,
„ „ 3	<i>K. A. Åke Pontén</i>	„ annat allmänt läroverk,
„ „ 4	<i>Axel F. Anderson</i>	utan uppgivet ändamål,
„ „ „	<i>Torsten Bäcklund</i>	„ „ „
„ „ „	<i>Alfred E. Hansson</i>	„ „ „
„ „ „	<i>Osborn Hultengren</i>	„ „ „
„ „ 5	<i>Per A. E. Nordfeldt</i>	„ „ „
„ „ „	<i>B. Mauritz Axell</i>	„ „ „
„ ring R. 1	<i>Ernst J. Pählman</i>	„ „ „
„ „ „	<i>Karl Einar Hertzberg</i>	„ „ „
„ klass R. 6:2	<i>E. Herman Hemesse</i>	förvisad,
„ „ R. 7:2	<i>E. Ragnar Nilsson</i>	till annat allmänt läroverk;

under höstterminen och påföljande mellantermin:

från klass 1	<i>H. Axel V. Dahlquist</i>	utan uppgivet ändamål,
" " 2	<i>Carl A. F. Carlsson</i>	till annat allmänt läroverk,
" " "	<i>E. Gerhard Persson</i>	för avflyttning till Amerika,
" " 3	<i>A. Einar Wassén</i>	till annat allmänt läroverk,
" " 5	<i>J. Hilmer Karlsson</i>	" järnvägstjänst,
" " "	<i>Sten T. Wikland</i>	" enskilt läroverk,
" ring R. I	<i>Casper T. Krönlein</i>	" " "
" " R. II	<i>Karl Hugo Håård</i>	utan uppgivet ändamål,
" " "	<i>Lars G. Norén</i>	" " "
" " "	<i>N. Gunnar Wallin</i>	" " "
" " L. II	<i>Nils P. Breithaupt-Meyer</i>	" " "
" klass R. 7:1	<i>Anders J. Brorson</i>	" " "
" " "	<i>A. Ivan Hassellund</i> *)	till enskilda studier,
" " "	<i>O. M. Hasmark Jensen</i>	utan uppgivet ändamål.

26. Under sist förflutna kalenderår hava till lärjungarna utdelats såsom

stipendier	kr. 865,00
premier	" 198,55
understöd	" 30,00
	Summa kr. 1,093,55

"En gammal vän till läroverket" lämnade, likasom under de föregående åren, även under 1907 den frikostiga gåvan av 50 kr. att tilldelas en för uppförande flit och kunskaper utmärkt yngling vid läroverket. Gåvan utdelades till en lärjunge i R. 6:2.

27. Uppgift för läsåret angående antalen befriade från en del av terminsavgiften.

	Höstterm.	Vårterm.
Befriade från avgift till		
endast biblioteks- och materielkassan	—	—
" byggnadsfonden	59	50
båda ovannämnda kassor	—	—
Ej befriade från någondera avgiften	147	153
Summa närvarande lärjungar	206	203

Avgiften till ljus- och vedkassan har utgjort 10 kr. 50 öre under båda terminerna samt erlades av 206 lärjungar under höstterminen och 203 under vårterminen.

Från avgiften till statsverket hava under höstterminen och vårterminen 42 resp. 39 lärjungar i realskolan och 28 resp. 25 i gymnasiet erhållit fullständig befrielse, varjämte 13 resp. 9 i realskolan och 14 resp. 12 i gymnasiet beviljats befrielse från halva avgiften.

*) Återintagen vårterminen 1908.

D. Boksamlingar och undervisningsmateriel.

28. Såsom *gåvor* hava under läsåret överlämnats

a) till *biblioteket*:

från *vederbörande ämbetsverk*: Sveriges officiella statistik, nämligen delarna: A) Befolkningsstatistik, 1904; – B) Rättsväsendet, 1905; – C) Bergshanteringen, 1906; – E) Sjöfart, 1906; – F) Handel, 1906; G) Fångvården, 1906; – H) Kungl. Maj:ts Befallningshavandes femårsberättelse, 1896–1900; – I) Telegrafväsendet, 1906; – L) Statens järnvägstrafik, Allm. sv. järnv.-stat., 1904; – Kungl. järnvägsstyrelsens berättelse, 1906; – M) Postverket, 1906; – N) Jordbruk och Boskapskötsel, 1906–1907; – O) Lantmäteriet, 1906; – P) Undervisningsväsendet, Folkskolorna, 1904–1905; – Statens allm. läroverk för gossar, 1904–1905, 2 ex.; – Q) Statens domäner, 1905; – R) Valstatistik, 1900; Valstatistik, Kommunala rösträtten, 1904; – T) Lots- och fyrinrättningar m. m., 1906; – U) Kommuners fattigvård och finanser, 1904–1905; – V) Brännvin, vitbetor och maltdrycker, 1905–1906; – Y) Sparbanksstatistik, I Sparbanker, 1906; II Postsparbanken, 1906; – Kapitalkonto till rikshuvudboken, 1906; – Överstyrelsens för rikets allm. läroverk berättelse, 1906–1907;

från *Kungl. Vetenskapsakademien*: Arkiv för botanik, Bd 6:3–4; – Arkiv för kemi, mineralogi och geologi, Bd 2:4–6; – Arkiv för matematik, astronomi och fysik, Bd 3:2–4; – Arkiv för zoologi, Bd 3:3–4; – Handlingar, Bd 5, 6, 7, 9, 41:4; 42:2–4, 8; – Les prix Nobel 1902; 1904; 1905; – Meddelanden från Kungl. Vetenskapsakademiens Nobelinstitut I: 7; – Meteorologiska iakttagelser i Sverige, 1906; – Årsbok, 1907;

från *Kungl. Överstyrelsen*: Sveriges offentliga bibliotek, accessionskatalog, 1905;

från *Staten*: Svensk författningssamling 1907; – Nordiskt idrottsliv 1907; – Ny tidning för idrott 1907;

från *Västgöta nation* i Uppsala: Universitetskataloger och akademiskt tryck;

från *Sveriges centralförening för idrottens främjande*: V. G. Balck, Olympiska spelen i Athén 1906;

från *Svenska Gymnastikläraresällskapet*: Tidskrift för gymnastik 1907, sid. 1–4;

från *Änke- och pupillkassan*: Handlingar angående lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa 1902–1904, 3 ex.;

från *Svenska litteratursällskapet*: Svenskt anonym- och psevdonymlexikon h. XI; – R. Geijer, Om uppfostringskonsten; – Noreen och Lundahl, 1500- och 1600-talens visböcker, VI; – Samlaren, 27:e årg., 1906; – Thorilds brev till C. F. Cramer, utg. av M. Lamm;

från *Sällskapet T. G. C.*: Essays, 1:a årg., 1906–1907;

från *Stockholms Högskola*: Berättelse, 1899–1906;

från *Wilh. Billes förslag*: Abenius, Kort lärobok i kemi; – Elfstrand, Engelsk grammatik, 3:e uppl.; – Heumann, Övningar i satslösning; – Hammarberg och Zetterström, Engelsk grammatik; – Daniel Elfstrand, Kortfattad engelsk grammatik; – O. P. Behm, Engelsk läsebok;

från *Albert Bonniers förlag*: E. F. Steiner, Magnetism och elektricitet, för 5:e klassen; – August Strindberg, Urval, III; – A. Tidner, Övningar i uppsatsskrivning vid praktiska skolor, 3:e uppl.; – Meyer och Hedström, Exempel till ekvationsläran, 3:e uppl.; – Edström, Kortfattad fransk språklära;

från *A. W. Carlsons förlag*: Collin, Algebra, 2:a uppl., I;

från *C. E. Fritzes förlag*: Emil Rodhe, Tysk läsebok för realskolan, 2:a uppl.; – Emil Rodhe, Ordförteckning till tysk läsebok för realskolan, I; – Gustav Löw, Jesu liv och kyrkans äldre historia; – Jespersen och Rodhe, Ordförteckning till engelsk läsebok för realskolan; – Otto Jespersen, The England and America Reader, Sv. uppl. utg. av Emil Rodhe; – Emil Rodhe und Otto

Abshagen, Deutsches Alltagsleben; — Emil Rodhe und Otto Abshagen, Deutsche Lautschrift, II; — K. L. Hagström, Räknetabeller för realskolan; — Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok för realskolan, Phonetic transcription by G. E. Fuhrken; — Emil Rodhe und Otto Abshagen, Übungsbuch für deutsche Handschriften; — Knut Bohlin, Lärobok i kemi, I, II; — Gustav Löw, Gamla tidens och medeltidens historia, läroboken och läseboken; — Emil Rodhe, Ordförteckning till tysk läsebok för realskolan, II; — Emil Rodhe, Ordlista till engelsk läsebok, 2:a uppl.; — Berg-Hagström, Räknelära, I, med svar, 2 ex.;

från aktiebolaget *Ljus*: C. Hallendorff, Vårt folks historia intill 1660;

från *P. A. Norstedt & Söner*: O. Montelius och E. Hildebrand, Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia; — Brate och Lindvall, Svensk språklära; — J. A. Afzelius, Engelsk Nybörjarebok, I; — E. Hedelius, Algebra; — R. Steffen, Översikt av sv. litteraturen, 2:dra och 5:te delen; — Odhner-Westman, Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan I, II; — Emil Almén, Lärobok i bokföring; — Herdin & Fearenside, The intermediate english reader; — Ivar Jonsson, Praktisk handbok vid fysikundervisningen i realskolan; — S. Almqvist och S. Otterborg, Lärobok i naturkunnighet II: 2 och Uppgifter för lärjungearbeten i naturlära; — W. Jonson och O. M. Holmberg, Räknelära för realskolorna, h. 1, 2, 3; — K. A. Melin och H. Hernlund, Svensk läsebok för allm. läroverkens mellanklasser, 3:dje uppl.; — Th. Mazer, Den kristna läran; — Emil Almén, Affärsmaterial vid undervisning i bokföring i realskolan; — Tom Brown's School Days, ed. Lars Lindberg; — Emil Hildebrand, Stats- och samhällskunskap för gymnasiet; — Erik Stave, Jesu liv; — Goodwin, Skriftliga uppgifter för mogenhetsexamen i tyska språket 1891–1906; — F. Wimmercranz, Dr Martin Luthers lilla katekes; — S. Almqvist, Fysik, inledande kurs; — Tomkinson, Benjamin Franklin, ed. Centerwall; — Anna Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder, I, Götaland; — Algebraiska uppgifter för latinlinjen v. t. 1896 -- h. t. 1907 utg. av K. A. Fredholm; — Herdin-Fearenside, English familiar correspondence; — Benkt Söderborg, Lärobok i praktisk fysik, II; — Stevenson, Dr Jekyll and Mr Hyde, ed. Uhrström; — Löfgren, Tysk språklära för realskolor och samskolor; — Q. Curtii Rufi Historiarum Alexander Magni, liber III, ed. Dahlman; — Wiggin, Rebecca of sunnybrook farm, ed. Adams Ray; — S. Almqvist och C. Rendahl, Astronomi;

från *Wald. Zachrissons* förlag: P. Silfverskiöld, Hälsolärans grunder;

från *författaren*: K. O. Ericsson, Lärobok i plan trigonometri;

från *dr L. Grundberg*: riksdagstryck;

från dövstumläroaren *Fr. Svanström*: Ebers, Homo sum;

från lärj. i 1 *Axel Dahlquist*: Henning Wendell, Vackra Svarten;

från lärj. i 6 *John Johansson*: Hans Aanrud, Morska pojkar; — John Hanning Speke, Upp-
täckten av Nilens källor;

från lärj. i R. 7:1 *Hans Larsen*: Amicis, En lärares roman; — Conan Doyle, Sherlock Holmes' äventyr, 2 serier;

från lärj. i L. 7:2 *Birger Nordin*: Meister, I, Den kinesiska drakens klor; — Aimard, De fredlöse i Missouri; — Verne, Vid sjuttionde breddgraden; — Blomqvist, Handledning i djurskydds-
lära; — Sparrman, Resa till Godahoppsudd en;

b) till *musikbiblioteket*:

från *L. Aug. Lundh*: Övningar i Prima-Vista-sång.

c) till *myntsamlingen*:

från *K. Vetenskapsakademien*: dess Linnémedalj år 1907; dess minnesmedalj över N. J. Berlin;

från *Svenska akademien*: dess minnespenning över C. P. Thunberg;

d) till de *naturvetenskapliga samlingarna*:
 från lärjungen i R. 7:1 *Valdemar Larsson*: Tapetserarebi med bo;
 " " i L. I *Matts Stenström* och i 5 *Anton Jonsson*: en förkalkad hattsvamp;
 " " i 5 *Rolf Lindskog*: snokägg;
 " " i 3 *Fredrik von Sydow*: plansch över ryggradsdjurens blodomlopp.
 För alla de frivilliga gåvorna hembäres till givarna läroverkets varma tacksägelse.

Under läsåret har *inköpts*

a) för *biblioteket*:

Ahlenius och Kempe, Sverige, hh 18–22; – H. Anderson, Den kristna tros och sedeläran, för klass 1–3; – Dreyer, Genom fem världsdelar hh 1–104; – Daniel Elfstrand, Engelsk elementar- och läsebok; – Th. M. Fries, Linné, hh 1–11; – Hallendorff, Minnesskrift på 250 årsdagen av freden i Roskilde; – Jerome K. Jerome, Three men in a boat, ed. Lindberg; – R. Larsson, Berättelse om det 18:de allm. sv. läraremötet i Skara 1906; – C. Massey, In the struggle of life, ed. Afzelius; – Noreen, Vårt språk, h 10; – Rein, Encyclopädisches Handbuch der Pädagogik, Bd VI, VII; – Stephan Cybulski, Die Kultur der Griechen und Römer; – C. Svedelius, Deutsches Lesebuch I; – Söderblom, Främmande religionsurkunder I: 1, 2, II: 1, 2, 4–7, III: 1, 2; – Svenska akademiens ordbok, hh 34, 35.

Tidningar och tidskrifter: Post- och Inrikes tidningar, Tidning för Sveriges läroverk, Svensk kyrkotidning, Ord och Bild, Nordisk tidskrift, Pedagogisk tidskrift, Verdandi, Språk och stil, I vår tids livsfrågor, Kristendomen och vår tid (vårterminen), Philologische Wochenschrift, Moderna språk, Litteraturblatt für germ. u. rom. Philologie, Zeitschrift für franz. u. engl. Unterricht, Historisk tidskrift, Statsvetenskaplig tidskrift, Nyt Tidskrift for Mathematik, Naturwissenschaftliche Wochenschrift, Fauna och flora (vårterminen), Zeitschrift für phys. u. chem. Unterricht och Svensk kemisk tidskrift;

b) för undervisningen i *levande språk* och *geografi*:

Pharus, Map & Guide, London; – D:o, Paris;

c) för undervisningen i *fysik*:

en omformare av 3-fasström till likström samt tillhörande reglerbart motstånd.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Under sommaren 1907 undergick vaktmästarebostaden en grundlig reparation, nya golv inlades, taken vattenrevos, väggarna omtapeterades, en gammal kakelugn ersattes med en ny, en annan ersattes med en, som blivit överflödigt i musiksalen, den gamla stora köksmuren med bakugn nedrevs och ersattes med en nisch för järnspisen o. s. v.

På den skrivelse till stadsfullmäktige, varom i föregående redogörelse omförmäles, har ännu icke något svar ingått,

30. –

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1907.

Kassans rubrik	D—e—b—e—t						K—r—e—d—i—t									
	Behållning vid årets början		Summa inkomster		Skuld vid årets slut		Summa		Skuld vid årets början		Summa utgifter		Behållning vid årets slut		Summa	
	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
Byggnadsfonden	—	—	1612	78	1663	36	3276	14	1684	54	1591	60	—	—	3276	14
Ljus- o. vedkassan	820	85	4931	75	—	—	5752	60	—	—	3782	33	1970	27	5752	60
Biblioteks- o. ma- terielkassan	3442	02	2552	72	277	40	6272	14	—	—	2806	69	3465	45	6272	14
Premie- och fat- tigkassan	417	83	247	95	—	—	665	78	—	—	284	30	381	48	665	78
Summa	4680	70	9345	20	1940	76	15966	66	1684	54	8464	92	5817	20	15966	66

32. Under år 1907 har utgått för underhåll och tillökning av

- a) boksamlingarna kr. 474,97
- b) den övriga undervisningsmaterielen „ 412,12
- c) inredningsmaterielen „ 453,08

G. Examina och terminsavslutning.

33. *Muntlig mogenhetsprövning* förrättades den 27 och 28 maj sistlidet år med 16 lärjungar tillhörande läroverket och 4 från enskild undervisning under ledning av professoren m. m. teol. dr *F. A. Johansson*, professoren fil. dr *N. E. Wadstein* och observatorn m. m. fil. dr *F. A. Engström* såsom censorer samt i närvaro av läroverkets inspektör kyrkoherden m. m. *C. T. Hellgren* och av eforus förordnade vittnen landshövdingen m. m. jur. dr *K. S. Husberg*, kyrkoherden m. m. teol. dr *J. Blomqvist*, revisionssekreteraren m. m. fil. kand. *K. H. von Sydow* och borgmästaren *N. T. W. Linnell*. Av de examinerade godkändes alla läroverkets egna och en av privatisterna.

Till *mogenhetsprövning* under innevarande termin hava 22 läroverkets lärjungar, eller hela klass 7:2, anmält sig, varjämte 7 privatister blivit hänvisade hit. I den skriftliga prövningen, som försiggick den 23, 24, 25, 27, 28 och 29 sistl. april, godkändes alla läroverkets lärjungar och 3 av privatisterna.

34. *Årsexamen* kommer att förrättas i följande ordning.

Uppvisning i gymnastik äger rum på läroverkets gymnasstiksal *onsdagen den 10 juni kl. 12 midd.*

Uppvisning i sång och musik anställs i läroverkets aula *samma dag kl. 6 e. m.*

Utställning av under året utförda arbeten i teckning hålles i teckningssalen *torsdagen den 11 juni kl. 9 f. m. — 12 midd.*

Förhör i läroämnena anställs *torsdagen den 11 juni kl. 9 f. m. — 12 midd.*

Efter förhörens slut sker samling i aulan, då premier och stipendier utdelas och flyttningen tillkännagives, varefter ungdomen *hemförlovas*.

35. Till övervakande av dessa offentliga förrättningar får jag vördsamt inbjuda lärjungarnas föräldrar och målsmän, stadens fullmäktige och magistrat samt alla andra, som med välvilligt intresse omfatta läroverket.

36. Nästa läsår börjar med allmänt upprop torsdagen den 27 nästa augusti kl. 5 e. m. Inträdes- och flyttningssökande vid höstterminens början må anmäla sig hos undertecknad rektor muntligen eller skriftligen efter den 15 augusti och senast *lördagen den 22 augusti kl. 11–12 f. m. på expeditjonsrummet*. Prövningen av dessa börjar måndagen den 24 augusti kl. 9 f. m.

Vänersborg i maj 1908.

Nat. Lindskog.

Utdrag ur Kungl. Maj:ts nådiga stadga för rikets allmänna läroverk, given den 18 febr. 1905

§ 28.

1. Ej må i allmänt läroverk som lärjunge intagas under höstterminen annan än den, som, då inträde sökes, redan uppnått eller som före kalenderårets utgång uppnår nio års ålder, ej heller under vårterminen annan än den, som före utgången av närmast föregående kalenderår uppnått nämnda ålder.

2. Ej må någon, som före det kalenderår, då inträde sökes, fyllt tolf år, intagas i realskolans första klass; och iakttages beträffande intagning i realskolans övriga klasser, att den med ledning av detta stadgande för varje klass beräknade åldern ej må vara överskriden. Undantag från de i detta moment givna bestämmelser må rektor efter prövning av onständigheterna och efter kollegiets hörande kunna medgiva.

3. Inträdessökande skall förete dels intyg av vederbörande prästerskap, innehållande uppgift om föräldrar, födelseort, ålder och, där så ske kan, uppförande samt anteckning därom, att han haft naturliga eller vaccinkoppor, dels ock intyg av läkare, att han icke lider av sjukdom eller lyte, som gör honom olämplig för skolarbete eller kan menligt inverka på medlärjungar. Har han förut varit i annat allmänt läroverk intagen, skall han dessutom förebbringa vederbörligt avgångsbetyg från det läroverk, han senast bevistat, samt, därest han övergår under termins lopp, kvitto å de av honom senast erlagda terminsavgifter, eller, såvida han från erläggande av dylika i föreskriven ordning befriats, bevis därom.

§ 29.

1. För inträde i realskolans första klass fordras:

a) förmåga att tydligt och säkert läsa innantill och att med egna ord redogöra för innehållet av en uppläst enkel berättelse;

b) någon färdighet i välskrivning;

c) någon färdighet i rättskrivning;

d) kännedom om viktigare berättelser ur gamla och nya testamentets bibliska historia; några psalmversar;

e) färdighet i användandet av de fyra räknesätten med hela tal, högst fyrsiffriga, dock att icke må fordras användning av mer än tvåsiffriga multiplikatorer och divisorer; någon kännedom om sorter och någon övning i huvudräkning;

f) kännedom om skandinaviska halvöns gränser, om det allmännaste av dess höjdförhållanden och om Sveriges huvuddelar; närmare kännedom antingen om Götaland eller om Svealand och Norrland; förmåga att på kartan utvisa det genomgångna.

Anvisning

på ett antal för frivilliga självstudier under sommarferierna
lämpliga uppgifter.

Till femte klassen.

Engelska. Ödman, En dag i ett engelskt hem (illustrerad och bunden pris 3,25).

Matematik. Ekvationer och problem ur Exempel till ekvationsläran av Meyer och Hedström (3:dje uppl. pris 1,50).

Till sjätte klassen och första ringen.

Tyska. Wildenbruch, Vergnügen auf dem Lande, utg. av Afzelius (pris 1,00);

Auf rauhen Pfaden, utg. av Emil Rodhe (pris 1,50).

Engelska. The children of the new forest by Marryat (Sammlung engl. Schriftsteller für Schulbrauch, Velhagen & Klasing, Preis geb. 80 Pf.)

Matematik. = till klass 5.

Till andra ringen.

Modersmålet. Heidenstam, Birgittas pilgrimsfärd samt Karolinerna; Strindberg, Hemsöborna; Geijerstam, Mina pojkar.

Latin. Översättning av de smärre fablerna och anekdoterna efter stycket 32 i Törnebladhs latinska elementarbok.

Tyska. Auf rauhen Pfaden, utg. av Emil Rodhe (pris 1,50).

Engelska. = till klass 5.

Historia. Boëthius, Historisk läsning, antingen forntiden eller medeltiden.

Geografi. Ekedahl, Läsebok i allmän geografi.

Matematik, till R. II. Övnings exempel i algebra av W. Jonson, del II.

Till tredje ringen.

Kristendom. C. Fr. Lundin, Kyrkohistoria, II: 1 (pris 2,75).

Latin. Historisk läsning för skolan och hemmet av Boëthius, forntiden; Cæsars fjärde bok.

Tyska. Zwei Novellen von J. Stinde (pris 1,25).

Engelska. The Windsor Magazine, July 1904 (pris 0,50);

Steffen, Från det moderna England (pris 8,00).

Historia. Emil Hildebrand, Sveriges historia intill tjugonde seklet, avd. 5 (1611—1660);

Harald Hjärne, Gustaf Adolf, protestantismens förkämpe;

Stavenow, Den stora engelska revolutionen.

Matematik. Övnings exempel i algebra av W. Jonson, del II.

Till övre sjunde klassen.

- Kristendom.* C. Fr. Lundin, Kyrkohistoria, II: 3 (pris 3,75).
- Modersmålet.* Levertin, Carl von Linné samt Svenska gestalter;
E. Tegnér, Språkets makt över tanken;
Selma Lagerlöf, Jerusalem;
Karl Warburg, Viktor Rydberg, en levnadsteckning;
- Latin.* Historisk läsning för skolan och hemmet av Boëthius, forntiden;
Livius' tjugotredje bok.
- Grekiska.* Återgiv tankegången i Platos dialog Crito, delvis genom översättning av lämpliga delar härav.
- Tyska.* Wilhelm Tell, utg. av Rådman (pris 1,50).
- Engelska.* Jerome, Three Men in a Boat, ed. Lindberg;
Cawling, London, översättning av Petrus Hedberg (pris 10,00);
Shakespeare's Hamlet i Hagbergs översättning.
- Franska.* Avskrivning, skriftlig översättning samt muntlig retroversion av valda stycken i Histoire de France av Augé et Petit;
Je sais tout, något häfte.
- Historia och geografi,* reallinjen: Emil Hildebrand, Sveriges historia intill tjugonde seklet, avd. 8 (1772—1809);
Kjellén, Stormakterna;
N. Höjer, Svensk samhällslära;
Europas geografi efter Carlsons lärobok;
latinlinjen: Stavenow, Frihetstiden samt Konung Gustaf III;
Estlander, Allmänna historien (nya tiden);
Emil Hildebrand, Sveriges historia intill tjugonde seklet, avd. 6 (1660—1718);
Europas geografi efter Carlsons lärobok;
Anna Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder.
- Matematik.* Lösning av studentproblem, utg. av C. F. Rydberg.
- Fysik.* Lösning av studentproblem, utg. av C. F. Rydberg.

Utan hänsyn till särskild klass.

Iakttag temperatur, barometertryck, vindriktning och molaighet och uppmät nederbörden vid samma tid varje dag under en månad och för protokoll över resultaten.

Nat. Lindskog.